

PRITARTA
Trakų rajono savivaldybės tarybos
2021 m. balandžio 29 d.
sprendimu Nr. S1E-75

TRAKŲ RAJONO PARAMOS ŠEIMAI IR VAIKAMS CENTRAS

TRAKŲ RAJONO
PARAMOS ŠEIMAI IR
VAIKAMS CENTRAS

BENDRUOMENINIAI
ŠEIMOS NAMAI

2020 METŲ
VEIKLOS ATASKAITA

ĮVADAS

Ataskaita teikiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 16 straipsnio 2 dalimi ir 32¹ straipsnio 3 dalimi, Trakų rajono paramos šeimai ir vaikams centro nuostatų, patvirtintų Trakų rajono savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 25 d. sprendimu Nr. S1E-8, 28.18 punktu. Ataskaita parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 22¹ straipsnio 1 dalimi ir Viešojo sektoriaus subjekto metinės veiklos ataskaitos ir viešojo sektoriaus subjektų grupės metinės veiklos ataskaitos rengimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu 2019 m. vasario 13 d. Nr. 135.

Trakų rajono paramos šeimai ir vaikams centras (toliau – Centras) yra Trakų rajono savivaldybės biudžetinė įstaiga, įsteigta 2014 m. rugpjūčio 1 d.

Adresas: Aukštadvario g. 33, Mikniškių k., Trakų r. sav. Interneto svetainė: <https://trakuseimoms.lt/>.

Centro veiklos *tikslas* – sudaryti sąlygas vaikus auginančioms ar besilaukiančioms šeimoms ugdyti ar stiprinti gebėjimus ir galimybes savarankiškai spręsti savo socialines problemas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, padėti įveikti socialinę atskirtį, padėti vaikams tenkinti prigimtinius, socialinius, kultūrinius poreikius.

Tiksliui įgyvendinti keliami šie veiklos *uždaviniai*:

1. Teikti informaciją ir konsultuoti Trakų rajono savivaldybės gyventojus Centre teikiamų socialinių paslaugų klausimais.
2. Teikti ir organizuoti socialines paslaugas, reikiamą pagalbą vaikams, jų tėvams, globėjams, įtėviams.
3. Organizuoti socialinį darbą su šeimomis, siekiant prevenciškai užkirsti kelią galimoms problemoms šeimoje.
4. Plėtoti socialinių paslaugų įvairovę, užtikrinti jų prieinamumą ir tęstinumą, rengti socialines programas ir projektus.
5. Integruotis į bendrą savivaldybės socialinių paslaugų infrastruktūrą.

Įgyvendindamas uždavinius, Centras:

- vykdo vaikus auginančių šeimų socialinę priežiūrą jų socialinėje aplinkoje;
- teikia kompleksinę pagalbą krizių centre;
- vykdo vaikų dienos socialinę priežiūrą vaikų dienos centre;
- teikia ir organizuoja pagalbą tėvų globos netekusiems vaikams, būsimiems ir esamiems globėjams (rūpintojams), įtėviams;
- teikia pagalbą smurtą patyrusioms moterims;
- teikia psichologinę pagalbą;
- teikia ir organizuoja mokomąją paramą;
- per atvejo vadybos procesą telkia pagalbai skirtingų sričių specialistus;
- skatina socialinę savanorystę;
- vykdo socialinių paslaugų plėtros ir kokybės gerinimo projektus;
- organizuoja renginius.

Centras teikia socialines paslaugas ir pagalbą šiems *Trakų rajono savivaldybės gyventojams*:

- socialinę riziką patiriančioms vaikams ir jų šeimoms;
- socialinę riziką patiriančioms vaikus auginančioms šeimoms;
- krizinėje situacijoje esančioms vaikus auginančioms šeimoms;
- moterims, patyrusioms ar kurioms kyla pavojus patirti psichologinę, fizinę ar seksualinę, ekonominę prievartą, smurtą, išnaudojimą prekybai žmonėmis;

- nepilnamečiams tėvams ir jų vaikams;
- tėvų globos netekusiems vaikams;
- budintiems globotojams, globėjams (rūpintojams), šeimynų dalyviams, įtėviams ir kartu gyvenantiems šeimos nariams;
- asmenims, ketinantiems tapti budinčiais globotojais, globėjais (rūpintojais), šeimynų dalyviais, įtėviais ir kartu gyvenantiems šeimos nariams;
- kitoms vaikus auginančioms šeimoms, kurioms pagal jų poreikių įvertinimą reikalingos socialinės paslaugos ar kompleksinė pagalba.

ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI

2020 metais Centras nepradėjo vykdyti naujų funkcijų, nebuvo įsteigtos naujos pareigybės, tik padidintas esamų pareigybių, finansuojamų valstybės biudžeto lėšomis, skaičius. Centro valdymo struktūra:

		Atvejo vadybininkai
	SOCIALINĖ PAGALBA	Vyresnysis socialinis darbuotojas metodiniam konsultavimui
Direktoriaus pavadootojas		Socialiniai darbuotojai seniūnijose
	KRIZIŲ CENTRAS	Socialinis darbuotojas
	PAGALBA SMURTAŲ PATYRUSIOMS MOTERIMS	Socialinio darbuotojo padėjėjai
		Socialinis darbuotojas
Direktorius	VAIKŲ DIENOS CENTRAS	Socialinis darbuotojas Užimtumo specialistai Socialinio darbuotojo padėjėjas
	GLOBOS CENTRAS	Globos koordinatoriai Globėjų ir įtėvių rengimo specialistai Psichologas
	PSICHOLOGINĖ PAGALBA	Psichologai Dailės terapeutas
Buhalteris		
Ūkvedys		Automobilių vairuotojai Pagalbinis darbininkas

1 pav. Centro valdymo struktūra

2020 metais Centre patvirtintos 48,5 pareigybės (2019 metais buvo 45,5, 2018 metais – 43, 2017 metais – 40,5, 2016 metais – 31,5, 2015 metais – 28). Iš jų finansuojamos savivaldybės biudžeto (SB) lėšomis – 20,5 pareigybės, valstybės biudžeto (VB) – valstybės dotacijų socialinėms paslaugoms teikti – lėšomis – 25,5 pareigybės, projektų lėšomis – 2,5 pareigybės.

1 lentelė. Pareigybės ir jų skaičius 2020 metais

Pareigybės pavadinimas	Pareigybių skaičius	Iš jų:		
		finansuojamos SB lėšomis	finansuojamos VB lėšomis	finansuojamos projektų lėšomis
Direktorius	1	1		
Direktoriaus pavaduotojas	1	1		
Buhalteris	1	1		
Ūkvedys	1	1		
Automobilio vairuotojas	2,8	2,8		
Pagalbinis darbininkas	0,5	0,5		
Atvejo vadybos funkcijų vykdymui				
Vyresnysis socialinis darbuotojas	6		6	
Socialinių darbuotojų seniūnijose veiklai				
Vyresnysis socialinis darbuotojas	1		1	
Socialinis darbuotojas	16,25		16,25	
Krizių centro veiklai				
Socialinis darbuotojas	1		1	
Socialinio darbuotojo padėjėjas	4,95	4,95		
Vaikų dienos centro veiklai				
Socialinis darbuotojas	1		1	
Užimtumo specialistas	2	2		
Socialinio darbuotojo padėjėjas	0,5	0,5		
Globos centro veiklai				
Globos koordinatorius	2	1		1
Globėjų ir įtėvių rengimo specialistas	1,25	1,25		
Psichologas	1	0,5		0,5
Pagalbai smurtą patyrusioms moterims				
Socialinis darbuotojas	0,25		0,25	
Psichologinei pagalbai				
Psichologas	2	2		
Dailės terapeutas	1	1		
„Kompleksinių paslaugų šeimai plėtojimas Trakų rajone“ projektui				
Koordinavimo ir informacinių iniciatyvų organizatorius	1			1
Iš viso:	48,5	20,5	25,5	2,5

ASIGNAVIMŲ VALDYMAS

2 lentelė. 2020 metais skirtos lėšos ir jų panaudojimas

<i>SKIRTOS LĖŠOS</i>	
<i>Lėšų šaltinis</i>	<i>Eur</i>
Savivaldybės biudžeto lėšos savarankiškosioms funkcijoms	326 092,2
Valstybės biudžeto specialios tikslinės dotacijos	460 676,78
Įstaigos pajamos	1 444,86
Neformalus vaikų švietimo krepšelis	2 253,28
Projektams skirtos lėšos	31 003,54
Paramos lėšos	1 074,39
Iš viso:	822 545,08
<i>IŠLAIDOS</i>	
Darbo užmokestis	723 150,20
Socialinio draudimo įmokos	11 359,65
Mitybos išlaidos	2 840,00
Medikamentų ir medicininių prekių bei paslaugų įsigijimo išlaidos	398,57
Ryšių įrangos ir ryšių paslaugų įsigijimo išlaidos	3 254,09
Transporto išlaikymo ir transporto paslaugų įsigijimo išlaidos	11 000,00
Kvalifikacijos kėlimo išlaidos	11 367,00
Komunalinių paslaugų įsigijimo išlaidos	17 500,00
Kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	16 444,63
Atlygis ir išmokos (vaikų išlaikymui) budintiems globotojams	25 230,94
Iš viso:	822 545,08

VEIKLOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS

Centras, vykdydamas Trakų rajono savivaldybės 2020-2022 metų strateginiame veiklos plane numatytus uždavinius:

2 programa. Socialinės paramos ir sveikatos apsaugos paslaugų kokybes gerinimo programa	1 tikslas. Kryptingai įgyvendinti valstybės socialinę politiką, mažinti socialinę atskirtį rajone	2 uždavinys. Teikti kokybiškas ir efektyvias socialines paslaugas įvairioms gyventojų socialinėms grupėms
5 programa. Investicijų programa	3 tikslas. Gerinti socialinių paslaugų kokybę ir mažinti socialinę atskirtį	2 uždavinys. Gerinti socialinių paslaugų kokybę ir prieinamumą

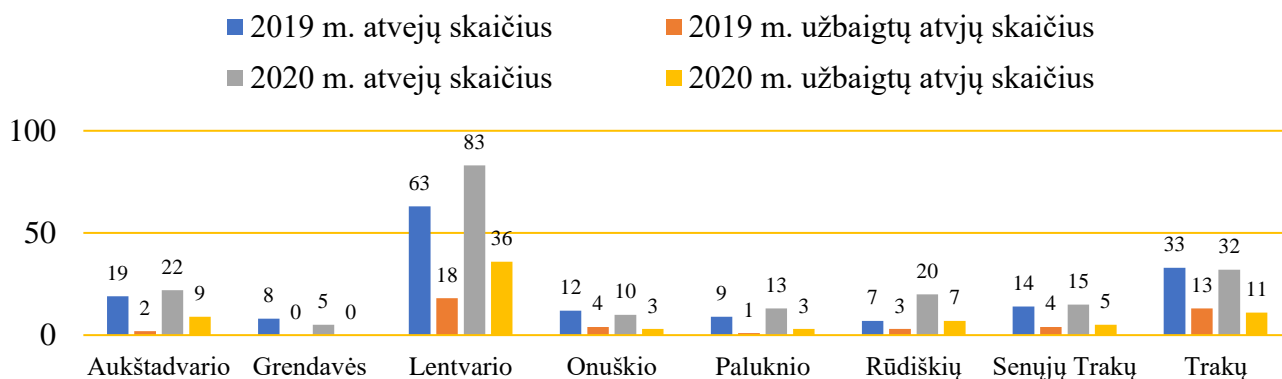
įgyvendino šiuos išsikeltus veiklos tikslus ir uždavinius:

1 tikslas. Atvejo vadybos procese rasti geriausią problemos sprendimo būdą ir suteikti šeimai tokią pagalbą, kuri ne tik padėtų išspręsti vaiko ir šeimos problemas, bet ir sudarytų sąlygas šeimai pačiai siekti reikiamų pokyčių, užtikrinančių vaiko fizinį ir psichinį saugumą, jo interesus.

<i>Tikslui pasiekti išskirti uždaviniai</i>	<i>Pasiekti rezultatai</i>
1.1. Organizuoti ir koordinuoti kompleksinę ankstyvąją intervencinę ir intensyvią intervencinę pagalbą šeimoms.	Kompleksinė pagalba organizuota ir koordinuota 200 šeimų. 22 proc. padidintas dėl teigiamų pokyčių užbaigtų atvejo vadybos skaičius (lyginant 2019 m. ir 2020 m. dėl teigiamų pokyčių užbaigtų atvejų dalį visų užbaigtų atvejų skaičiuje).
1.2. Didinti atvejo vadybininkų veiklos efektyvumą (produktyvumas + kokybė).	Sudarytas pagalbos ir paslaugų vaikui ir šeimai Trakų rajono savivaldybėje teikėjų tinklo sąrašas. Pasiektas 2020 m. pradėtų atvejo vadybos užbaigimo terminas iki 12 mėn. Atliktas atvejo vadybininkų darbo laiko vertinimas, planavimas ir monitoringas, siekiant padidinti darbo laiko naudojimo efektyvumą. Nustatyti veiksniai, padedantys pasiekti teigiamus rezultatus.
1.3. Planingai organizuoti atvejo vadybininkų veiklą ir vykdyti stebėseną.	1 kartą per savaitę įvykę individualūs pasitarimai, kuriuose aptariama pagalba vaikui ir šeimai. 1 kartą per mėnesį įvykę pasitarimai dėl atvejo vadybininkų darbo planavimo ir organizavimo. Atliktas atvejo vadybininkų veiklos kokybės vertinimas.

Atvejo vadybos procesas apima vaiko ir jį auginančio (-ių) atstovo (-ų) pagal įstatymą ar jo besilaukiančių (-io) asmenų (-ens) (toliau – šeima), fizinio asmens, vykdančio vaiko laikinąją priežiūrą, atvejo vadybos inicijavimą ir taikymą, atvejo nagrinėjimą, pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikių vertinimą, kompleksinės pagalbos plano sudarymą ir įgyvendinimą, šeimos stebėseną, pagalbos plano peržiūrą, atvejo vadybos proceso užbaigimą.

2020 metais Trakų rajone atvejo vadyba buvo taikoma 200 šeimų (2019 metais – 165):

2 pav. Šeimų, kurioms taikyta atvejo vadyba, skaičius seniūnijose 2019-2020 metais

2020 metais išryškėjo socialinės rizikos veiksniai, kuriems esant yra nustatomas pagalbos poreikis vaikui ir jo šeimai. Galima išskirti kaip dažnus: skyrybų atvejai (kuomet nesutariama tarpusavyje ir konfliktus stebi ar juose dalyvauja vaikai), priklausomybės alkoholiui ir (ar) kitoms psichiką veikiančioms medžiagomis, psichologinio ar fizinio smurto atvejai, vaikų delinkventinio elgesio atvejai.

Taip pat dalis atvejų yra šeimos, kurioms socialinės paslaugos buvo teiktos ir socialinės rizikos veiksniai nebuvo neišnykę iki 2018 m. liepos mėn., kuomet prasidėjo atvejo vadybos procesas.

2020 metais atvejo vadyba buvo užbaigta 74 šeimoms, tai yra 37 procentai visų atvejų (2019 metais – 45 šeimoms, 27 procentai visų atvejų):

3 lentelė. Atvejo vadybos užbaigimo priežastys 2019-2020 metais

<i>Atvejo vadybos užbaigimo priežastys</i>	<i>2019 m.</i>	<i>Visų užbaigtų atvejų procentinė dalis</i>	<i>2020 m.</i>	<i>Visų užbaigtų atvejų procentinė dalis</i>
Dėl teigiamų pokyčių	28	62 %	56	76 %
Šeima išsikėlė gyventi į kitą savivaldybę	9	20 %	9	12 %
Pasikeitė vaiko gyvenamoji vieta	1	2 %	2	3 %
Šeimos gyvenamoji vieta nežinoma			1	1 %
Šeimoje neliko nepilnamečių vaikų			2	3 %
Tėvams neterminuotai ribota tėvų valdžia	4	9 %	3	4 %
Dėl kliento mirties	2	4 %		
Dėl kliento ligos	1	2 %		
Įvertinus pagalbos poreikį, atvejo vadyba nepradėta			1	1 %
Iš viso	45	100 %	74	100 %

Atvejo vadybos proceso efektyvumui įvertinti buvo analizuojama atvejo vadybos proceso trukmė ir klientų grįžtamasis ryšys apie tai, kokios pagalbos priemonės ar kiti veiksniai padėjo pasiekti teigiamus rezultatus. 2020 metais pradėtiems ir užbaigtiems atvejams dėl teigiamų pokyčių atvejo vadybos procesas buvo taikomas nuo 3 iki 12 mėnesių. Didžiausius sėkmės faktorius galima išskirti: kliento motyvacija priimant pagalbą, socialinio darbuotojo ir kitų pagalbos teikėjų darbas ta pačia kryptimi, socialinių paslaugų įvairovė, atitinkanti individualius šeimos narių poreikius. Šeima, kartu su specialistais sudarydama pagalbos planą, galėdama pasirinkti paslaugą jaučiasi įgalinta, prisiima atsakomybę už savo atvejo sėkmę. Taip pat labai svarbus yra išplėstinės šeimos įsitraukimas, palaikymas. Didesnio šeimos rato įtraukimas, dažnai lemia, tai, kad šeimai lengviau pripažinti esančias problemas. Klientų motyvacija spręsti problemas neretai priklauso nuo jų išankstinio požiūrio į socialinį darbą ir teikiamas paslaugas. Dauguma šeimų vis dar turi nusistovėjusią neigiamą nuomonę apie paslaugas ir vengia glaudaus bendradarbiavimo, siekdamos apsaugoti savo šeimą ar asmenį. Kokybiškos socialinės paslaugos daro teigiamą įtaką šeimų nuomonės pasikeitimui. Dėl to svarbus kūrybingas specialistų priėmimas, pažiūrėjimas į kiekvieną atvejį „naujomis akimis“. Sėkmės atveju, klientai teigia, kad atranda laiko išgirsti savo vaikus, įsigilinti į gilumines šeimos problemas, taip geriau įvertina, kokia paslauga jiems būtų tikslinga, siekiant tikslų. Reikia pabrėžti, kad tėvams netenka patiems ieškoti paslaugų (pavyzdžiui, psichologo, dailės terapeuto, vaikų dienos centro, pozityvios tėvystės užsiėmimų, emocinės paramos grupių, užsiėmimų skirtų vaikams ir tėvams, užsiėmimų besilaukiantiems kūdikio tėvams, ugdymo įstaigų, priklausomybės ligų specialistų) kituose miestuose ar rajonuose, nes šios paslaugos yra prieinamos Trakų rajono savivaldybėje. Išskirti galima vienas iš pagrindinių paslaugų, padedančių tėvams ir jų vaikams išspręsti problemas ir siekti asmeninio tobulėjimo, – tikslingos socialinio darbuotojo konsultacijos bei individualios ar šeimos psichologo konsultacijos.

Atvejo vadybos procese, siekiant teigiamų pokyčių, bendradarbiavimas yra itin svarbus procesas. Esant sklandžiam ir efektyviam bendradarbiavimui, yra daug lengviau identifikuoti problemas, su kuriomis šeima susiduria krizinėje situacijoje. Sutelkus komandą, kuri siekia bendro tikslo, yra daug

lengviau motyvuoti šeimą imtis veiksmų, siekti teigiamų pokyčių (3 pav., 1 pavyzdys). Šiai dienai, bendradarbiavimas nėra toks geras, koks galėtų būti, nes specialistai dažnai jaučia baimę atskleisti realią situaciją šeimoje, nenori prisiimti atsakomybės, dažnai institucijos bijo pabloginti savo turimą įvaizdį (3 pav., 3 pavyzdys), stebimas bendrystės tiksluose, bendro supratimo apie geriausius vaiko interesus trūkumas.

1 pavyzdys.

**Sėkmingas
bendradarbiavimas**

Atvejo vadybos metu pastebima, kad šeima neužtikrina kūdikio sveikatos priežiūros. Dėl to kyla grėsmė jo saugumui. Atvejo vadybininkas raštu kreipėsi į sveikatos priežiūros įstaigą. Gydytojas išsamiai nurodė, kokie vaiko raidos sutrikimai yra stebimi: vaikas nesėdi, yra mažo svorio, jam reikalingas specialistų įvertinimas, diagnozių patikslinimas. Įvardijo, kad tėvai laiku neatvyksta vaiko apžiūrai, imunizacijai arba, užsiregistravus vizitui, visiškai neatvyksta, o neatvykimo priežasčių nenurodo. Taip pat informavo, jog jau anksčiau buvo skirti siuntimai kardiologo, neurologo, ortopedo, veido ir burnos chirurgo konsultacijoms, tačiau tėvai į konsultacijas vaiko nenuvežė. Pasiremiant gydytojo atsakymu, vykusio posėdžio metu, kuriame dalyvavo šeimos nariai ir kiti specialistai, buvo aiškiai įvardintos problemos, kurios kelia grėsmę šeimoje augančiam kūdikiui. Problemų įvardijimas buvo pateiktas faktais, kurių šeima negalėjo paneigti ar prieštarauti. Vadovaudamasis gydymo įstaigos informacija, posėdyje dalyvavęs vaiko teisių apsaugos specialistas įspėjo tėvus ir paragino užtikrinti vaiko sveikatos priežiūrą, skatindamas priimti sprendimą vykti į krizių centrą. Taip buvo lengviau pasiektas posėdžio tikslas, greičiau pereita prie šeimos problemų sprendimo ir užtikrintas mažamečio vaiko saugumas bei sveikatos priežiūros užtikrinimas.

Siekiant stiprinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą Trakų rajono savivaldybėje, atvejo Vadybininkas dalyvavo penkiose tarpinstitucinėse supervizijose. Supervizijose dalyviai išsakė lūkesčius, tokiu būdu įvardindami ir tarpusavio sąsajos galimybes. Supervizijų metu buvo kuriamas pasitikėjimas, jog specialistai nori padėti vieni kitiems ir to pavyzdys – noras dalyvauti atvejo vadybos procese. Taip pat išsakant lūkesčius buvo galimybė atidžiau pažvelgti į kitus specialistus ir pamatyti, kokių tikslų siekiama ir kaip persidengia tikslai. Po supervizijų pastebėta jog prasitplėtė specialistų akiratis, kas, kiek ir už ką atsakingi, kokias funkcijas vykdo. Išryškėjo poreikis susitikimams, kuriuose kiti rajone pagalbą šeimai teikiantys specialistai susipažintų su tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriumi ir atvejo vadybininkais. Pažįstant specialistus ir kartu sprendžiant sunkias situacijas, sustiprėjo motyvacija tolesniam darbui, atsirado daugiau aiškumo į ką kreiptis konkrečiu klausimu. Atsirado suvokimas, kad galima įvairiais klausimais kreiptis ir bus suteikiama pagalba, tam tikra prasme kaip bendradarbiai. Daugiau drąsos yra kreipiantis į socialinius darbuotojus ir atvejo vadybininkus.

2 pavyzdys.

**Tarpinstitucinės
supervizijos**

3 pavyzdys.

**Nesėkmingas
bendradarbiavimas**

Siekiant efektyvesnės pagalbos šeimai, dalyvauti atvejo vadybos posėdyje buvo kviečiamas vaiko klasės auklėtojas. Buvo žinoma, kad auklėtojas yra daugiau įsigilinęs į šeimos atvejį ir žino realias vaiko ugdymosi ir elgesio mokykloje problemas. Posėdyje dalyvauti auklėtojas atsisakė, argumentuodamas, kad nenori prarasti šeimos pasitikėjimo juo.

3 pav. Bendradarbiavimo 2020 metais pavyzdžiai

Šalyje paskelbus visuotinę karantiną, atvejo vadybininkai pradėjo darbą nuotoliniu būdu. Rinko informaciją, telefonu bei kitomis ryšio priemonėmis palaikė kontaktą su klientais bei kitais specialistais. Atvejo vadybos posėdžiai buvo organizuojami nuotoliniu būdu: interneto pagalba ar vaizdo skambučiu. Šeimoms neturint galimybės prisijungti prie posėdžio nuotoliniu būdu, posėdžiai buvo atidėti iki karantino pabaigos, itin svarbiais ir skubiais atvejais vyko Centre.

Nuotolinis darbas atnešė iššūkių, reikalavo lankstumo tiek klientams, tiek specialistams, tačiau įnešė naujovių, kurios bus taikomos ir pasibaigus karantinui. Atvejo vadybos posėdžius organizuojant

nuotoliniu būdu, tapo lengviau derinti posėdžių laiką (tiek specialistams, tiek klientams), ženkliai sumažėjo darbo laiko sąnaudos, vykstant į posėdį kitoje gyvenvietėje. Dėl to buvo galima organizuoti daugiau posėdžių, atvejo vadybininkams liko daugiau laiko atvejų analizei. Didesnis dėmesys buvo skiriamas socialinių paslaugų, kurių neteikia Centras, paieškai. Taip pat daugiau laiko buvo skirta bendravimui su socialiniais darbuotojais, siekiant aptarti pagalbos šeimai plano įgyvendinimo procesą, taikomus metodus ir paslaugų efektyvumą.

2 tikslas. Teikiant socialinę pagalbą padėti palaikyti ir atkurti šeimos savarankiškumą, atliekant įvairias visuomeniniame ir (ar) asmeniniame šeimos gyvenime reikalingas funkcijas bei sudaryti tinkamas sąlygas vaikams augti ir vystytis biologinėje šeimoje.

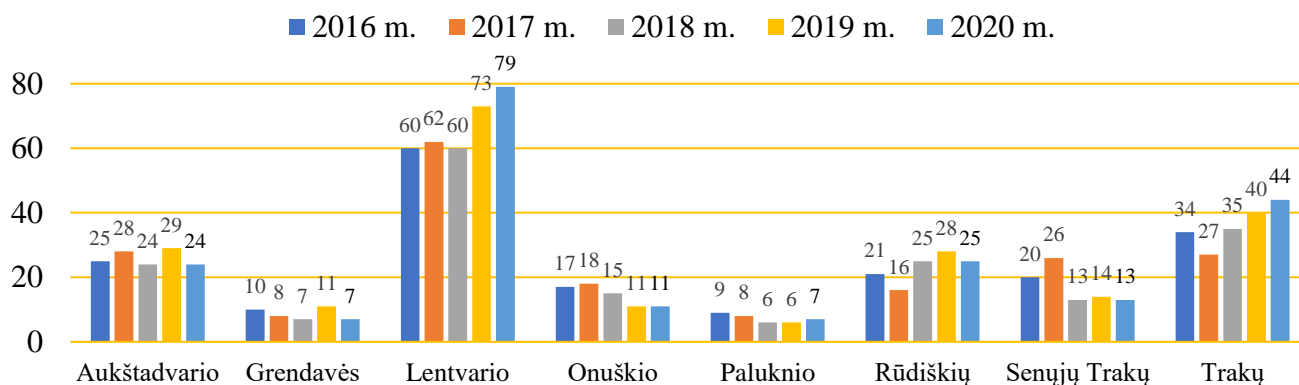
<i>Tikslui pasiekti išskelti uždaviniai</i>	<i>Pasiekti rezultatai</i>
2.1. Teikti šeimoms socialinę priežiūrą.	372 šeimoms suteiktos socialinės paslaugos. 172 šeimoms, kurioms netaikoma atvejo vadyba, suteiktos socialinės paslaugos pagal nustatytą paslaugų poreikį ir parengtą individualų pagalbos planą.
2.2. Gerinti socialinio darbo veiklos kokybę.	Sociometrinių konsultavimo metodų taikymas padėjo tiksliau nustatyti šeimos sunkumų priežastis, numatyti poveikio šeimai kryptį, pasiekti aktyvesnio artimųjų įtraukimo į pagalbos šeimai tikimą. 11 proc. sumažintas ilgalaikių bedarbių skaičius (lyginant 2019 m. ir 2020 m. vienai šeimai tenkančių ilgalaikių bedarbių skaičių). 11 proc. sumažintas įsiskolinimų turinčių šeimų skaičius (lyginant 2019 m. ir 2020 m. įsiskolinimų turinčių šeimų skaičių). 23 proc. sumažintas ikimokyklinio ugdymo įstaigos nelankančių 3-6 metų vaikų skaičius (lyginant 2019 m. ir 2020 m. ugdymo įstaigos nelankančių vaikų dalį visų 3-6 metų vaikų skaičiuje).
2.3. Planingai organizuoti socialinių darbuotojų (dirbančių su šeimomis) veiklą ir vykdyti stebėseną.	2 kartus per mėnesį įvykę pasitarimai dėl socialinių darbuotojų darbo planavimo ir organizavimo. Atliktas socialinių darbuotojų veiklos kokybės vertinimas.

Vykdam Trakų rajono savivaldybės strateginį veiklos planą pasiekti rezultatai

<i>Vertinimo kriterijus</i>	<i>Planas</i>	<i>Pasiektas rezultatas</i>
Patenkintų prašymų socialinėms paslaugoms dalis tarp bendro pateiktų socialinėms paslaugoms prašymų skaičiaus (proc.)	96	100
Klientų poreikius atitinkančių socialinių paslaugų teikimas (proc.)	97	100

Socialiniai darbuotojai, dirbantys seniūnijose, socialinę pagalbą teikia šeimoms, auginančioms vaikus, arba besilaukiančioms kūdikio ir patiriančioms socialinės rizikos veiksnius. 2020 metų pradžioje socialinės paslaugos ir pagalba buvo teikiama 212 šeimų ir jose augantiems 371 vaikui, pabaigoje – 210 šeimų ir jose augantiems 344 vaikams. 2020 metais socialinių paslaugų teikimas nutrauktas 60 šeimų (2019 metais 33 šeimoms) dėl įvairių priežasčių: dėl teigiamų pokyčių ir gebėjimo savarankiškai spręsti

problemas – 39 šeimoms, išvykus į kitą savivaldybę – 8 šeimoms, nebelikus šeimoje nepilnamečių asmenų – 6 šeimoms, neterminuotai apribojus tėvų valdžią – 4 šeimoms, dėl kitų priežasčių – 3 šeimoms.

4 pav. Socialinę riziką patiriančių šeimų skaičius seniūnijose 2016-2020 metais (metų pabaigoje)

2020 metais socialinių paslaugų teikimo formą ir būdus įtakojo su COVID-19 pandemijos išplitimu šalyje susiję ribojimai. Praktiniai užsiėmimai ir teminiai pokalbiai šeimos gyvenamojoje aplinkoje ar seniūnijose pagal galimybes keitėsi į konsultacijas nuotoliniu būdu. Lankymosi šeimoje laiko trukmė buvo ribojama, tačiau socialinių paslaugų teikimas nenutrūko. Socialiniai darbuotojai vyko į šeimas darbo dienomis nuo 8.00 iki 20.00 val. Per 2020 metus šeimose buvo lankytasi 2800 kartų (2019 metais – 5841, 2018 metais – 4600, 2017 metais – 3976, 2016 metais – 3610), tai perpus rečiau nei ankstesniais metais. Vienkartiniais atvejais pagalba šeimoms buvo teikiama 62 kartus (2019 metais – 43).

Asmenims (šeimoms) pagalba buvo teikiama ieškant veiksmingiausių problemų sprendimo būdų. Tiek su atvejo vadybininkais, tiek individualiai socialiniai darbuotojai analizavo ir kartu su šeimomis sprendė įvairias problemas: teisinės, sveikatos, buitines, tvarkė dokumentus, teikė pagalbą mokant mokesčius, tarpininkavimo dėl klientų užrašymo pas specialistus. Socialiniai darbuotojai vedė teminius pokalbius ir praktinius užsiėmimus tėvams, siekiant stiprinti pozityvios tėvystės įgūdžius, santykius su vaikais, ugdė gebėjimus konstruktyviai spręsti konfliktus šeimose, teikė informacinę, konsultacinę ir emocinę pagalbą skyrybų atvejais. Paskelbus visuotinę karantiną, socialiniai darbuotojai stebėjo situaciją šeimose dėl pagalbos ir paramos apsirūpinant būtiniausiomis priemonėmis, maistu, poreikio nuvykimui pas specialistus. Atsižvelgiant į atvejo vadybos proceso metu atliktą pagalbos šeimai poreikio ar socialinio darbuotojo nustatytą socialinių paslaugų poreikio vertinimą, buvo teikiamos bendrosios arba specialiosios socialinės paslaugos seniūnijose:

4 lentelė. 2020 metais suteiktos paslaugos, vykdant socialinę prižiūrą šeimų socialinėje aplinkoje

<i>Paslaugos pavadinimas</i>	<i>Kartai</i>	<i>Šeimos</i>
Bendrosios socialinės paslaugos		
Informavimas	2164	
Konsultavimas	3426	
Tarpininkavimas ir atstovavimas, palydėjimas į įstaigas	678	
Transporto organizavimas	194	
Aprūpinimas drabužiais	38	
Specialiosios paslaugos		
Socialinių įgūdžių ugdymas, palaikymas ir (ar) atkūrimas		69
Psichosocialinė pagalba		4

Esant intensyvios intervencinės pagalbos poreikiui, šeimoms buvo teikiamos paslaugos krizių centre. Iš viso socialiniai darbuotojai seniūnijose parengė 9 socialinių paslaugų poreikio vertinimus dėl intensyvios krizių įveikimo pagalbos, laikino apnakvindinimo ir apgyvendinimo krizių centre paslaugų teikimo. 9 moterys buvo nukreiptos dalyvauti emocinės paramos grupėje moterims, patiriančioms smurtą.

Siekiant gerinti socialinio darbo veiklos kokybę, socialiniai darbuotojai sociometrinių konsultavimo metodų pagalba analizavo šeimos struktūrą ir jos funkcionavimo ypatumus, aiškinosi šeimos narių atliekamus vaidmenis, nustatinėjo šeimos ryšius socialinėje aplinkoje. Tai leido patiems šeimos nariams atskleisti santykių šeimoje savitumą, kai kurių šeimos sunkumų priežastis, specialistams numatyti poveikio šeimai kryptį, kaip padėti šeimai spręsti kilusias problemas, išsaugant tarpusavio bendrumą tenkinti individualius šeimos narių poreikius, taip pat pasiekti aktyvesnio artimųjų įtraukimo į pagalbą šeimai teikimą.

2020 metais buvo numatyta aktyvinti socialinį darbą su šeimomis, auginančiomis 3-6 metų amžiaus vaikus ir neužtikrinančiomis ikimokyklinio ugdymo. Socialinių darbuotojų seniūnijose duomenimis, per 2020 metus vidutiniškai šeimose buvo 71 vaikas 3-6 metų amžiaus, iš jų 21 (t. y. 30 proc.) nelankė ugdymo įstaigos (2019 metais iš 65 vaikų ugdymo įstaigos nelankė 25, t. y. 38 proc.; 2018 metais iš 58 nelankė 28, t. y. 49 proc.; 2017 metais iš 60 nelankė 27, t. y. 45 proc.). Stebimas teigiamas pokytis, tačiau metų eigoje dėl COVID-19 situacijos vaikai ugdymo procese dalyvavo nenuosekliai, buvo užrašyti į darželius, pradėjo lankyti, tačiau nemažai laiko leido ir namuose. Metų pabaigoje skaičiuojama 18 vaikų, nelankančių ugdymo įstaigos, iš jų: 2 dėl karantino (ugdymo įstaiga nedirba), 5 pateikė prašymus ir laukia eilėje, 1 lankys nuo 2021 metų pradžios, 1 pradėjo lankyti, tačiau nesiadaptavo, 2 negali lankyti dėl susisiekimo su ugdymo įstaiga, 1 užrašytas, bet tėvai stokoja motyvacijos vaiką nuosekliai leisti į ugdymo įstaigą, 6 dėl tėvų motyvacijos stokos registruoti ir leisti vaikus į ikimokyklinio ugdymo įstaigą. Per 2020 metus dėl 3 vaikų ikimokyklinio ugdymo skyrimo buvo kreiptasi į Savivaldybės vaiko gerovės komisiją. Siekiant stiprinti vaikų ikimokyklinio ugdymo įstaigų lankymą, atvejo vadybos posėdžiuose buvo numatomos pagalbos priemonės, taip pat socialiniai darbuotojai bendravo su ugdymo įstaigų specialistais, siekiant vaikų įtraukimo, konsultavo tėvus dėl ugdymo naudos vaikų vystymuisi ir auklėjimui.

2020 metais buvos skiriamas dėmesys socialiniam darbui su ilgalaikiais bedarbiais (metus ir ilgiau ieškančiais darbo). Socialinių darbuotojų seniūnijose duomenimis, per 2020 metus vidutiniškai šeimose buvo 75 ilgalaikiai bedarbiai. Lyginant su 2019, 2018, 2017 metais šeimų skaičius didėja, o vienai šeimai tenkančių bedarbių skaičius santykinai nežymiai, tačiau mažėja. Stebimos nedarbo priežastys: dėl žalingo alkoholio vartojimo, motyvacijos stoka ir susisiekimo problema iš atokių gyvenviečių, augina mažamečius vaikus, sveikatos problemos, skolos ir vengimas jas mokėti. Dalis asmenų visgi uždarbiauja neoficialiai, tačiau dėl skolų vengia darbintis oficialiai.

Viena iš prioritetinių sričių išliko socialinis darbas su šeimomis, turinčiomis uždelstų įsiskolinimų. Šeimos narių įsiskolinimai, socialinių darbuotojų turima informacija, siekia iki 25000 eurų. Įsiskolinimų šeimos turi už nesumokėtas komunalines paslaugas, teismo paskirtos administracinės baudos, trumpieji kreditai ar išsimokėtinai imti daiktai ir nemokėtos laiku sumos, nemokėtas priteistas išlaikymas vaikams ir kiti atvejai. Ne visos šeimos linkusios bendradarbiauti su socialiniu darbuotoju įvardinant sumas bei stokoja motyvacijos įsiskolinimų problemoms spręsti, tačiau stebima, kad kai kurie moka savarankiškai, o kai kuriems asmenims įsiskolinimai mažėjai socialiniam darbuotojui tarpininkaujant su antstoliais ir sudarant susitarimus dėl gražintinos sumos. 2020 metais daugiau dėmesio buvo skiriama ir bendradarbiavimui su Trakų rajono savivaldybės administracijos statybos, ūkio ir turto valdymo skyriaus specialistu, siekiant išsiaiškinti turimus įsiskolinimus, taip pat surašant šeimoms įspėjimus dėl nemokamų mokesčių. Didelis dėmesys buvo skiriamas paauglių finansiniam raštingumui ugdyti, teikiama pagalba atidarant paaugliams asmenines sąskaitas banke, su tikslu gauti dalį vaiko išmokos pinigine forma ir gebėti planuoti išlaidas pagal poreikį.

Siekiant planingai organizuoti socialinių darbuotojų (dirbančių su šeimomis) veiklą ir vykdyti

stebėseną, 2020 metais buvo dažninami socialinių darbuotojų pasitarimai. Vietoj vieno karto per mėnesį, pasitarimai vyko 2 kartus per mėnesį. COVID-19 situacija atnešė iššūkių, tačiau kartu leido atrasti naujų galimybių ir būdų darbinėms funkcijoms atlikti. Socialiniai darbuotojai pradėjo praktikuoti vaizdo konsultacijas šeimoms, jungėsi ir dalyvavo nuotoliniuose susirinkimuose, aptarimuose. Nuotolinių susitikimų dėka sumažėjo laiko sąnaudos, socialiniai darbuotojai tapo aktyvesni kontaktodami nuotolinėmis ryšio priemonėmis tiek su klientais, tiek įstaigos viduje. Stebimas intensyvesnis bendradarbiavimas su atvejo vadybininkais. Tai turėjo teigiamos įtakos efektyvesniam socialinių paslaugų teikimui.

3 tikslas. Suteikti kompleksinę pagalbą kritinėje padėtyje atsidūrusiems ir laikinai krizių centre apgyvendintiems asmenims, šeimoms.

<i>Tikslui pasiekti išskelti uždaviniai</i>	<i>Pasiekti rezultatai</i>
3.1. Teikti asmenims (šeimoms) specialiąsias socialines paslaugas.	Paslaugos suteiktos 16 šeimų (48 asmenims).
3.2. Stiprinti krizių centre laikinai apgyvendintų asmenų (šeimų) socialinių, buitinių, tėvystės ir kasdienio gyvenimo įgūdžių ugdymo formas.	Dėl COVID-19 pandemijos nesant galimybės įgyvendinti numatytų priemonių su Visuomenės sveikatos biuru, klientų fizinio aktyvumo, taisyklingos mitybos, streso valdymo įgūdžių ugdymo ir (ar) palaikymo užsiėmimus vedė socialinis darbuotojas. Socialinis darbuotojas pradėjo vesti pozityvios tėvystės ugdymo užsiėmimus.
3.3. Planingai organizuoti krizių centro veiklą ir vykdyti stebėseną.	1 kartą per savaitę įvykę individualūs pasitarimai, kuriuose aptariami pagalbos vaikui ir šeimai teikimo eiga, teikiamos pagalbos tinkamumas, pakankamumas, tolimesni veiksmai. 1 kartą per mėnesį įvykę pasitarimai dėl krizių centro darbuotojų darbo planavimo ir organizavimo.

Vykdam Trakų rajono savivaldybės strateginį veiklos planą pasiekti rezultatai

<i>Vertinimo kriterijus</i>	<i>Planas</i>	<i>Pasiektas rezultatas</i>
Patenkintų prašymų socialinėms paslaugoms dalis tarp bendro pateiktų socialinėms paslaugoms prašymų skaičiaus (proc.)	96	100
Klientų poreikius atitinkančių socialinių paslaugų teikimas (proc.)	97	100

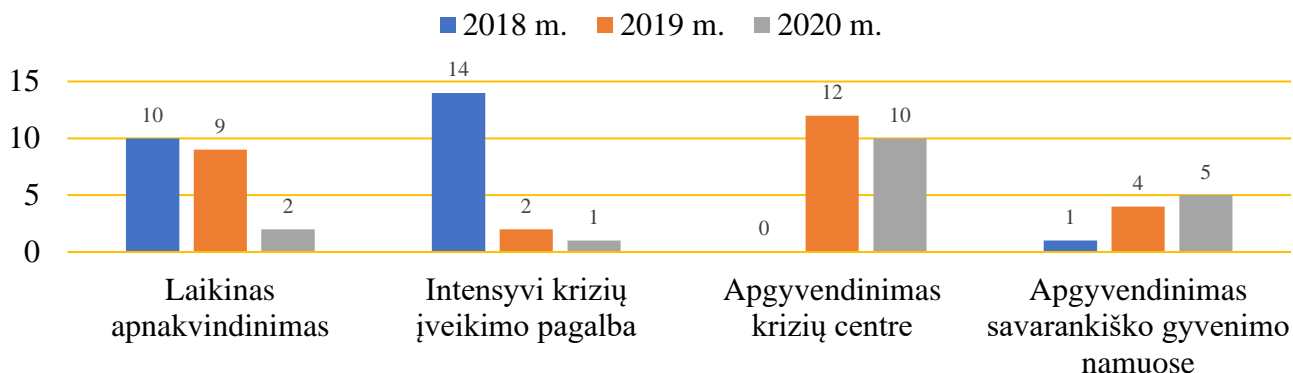
Paslaugos krizių centre yra teikiamos įvairių rūšių smurtą patyrusiems asmenims, stokojantiems socialinių ir tėvystės įgūdžių, turintiems priklausomybių nuo psichoaktyvių medžiagų, turintiems būsto problemų, išgyvenantiems santykių krizes ir kitais atvejais.

5 lentelė. Paslaugų gavėjų skaičius krizių centre 2016-2020 metais

	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Šeimos	13	15	16	17	16
Suaugusieji	14	18	23	23	22
Vaikai	22	27	27	24	26
Iš viso (suaugusieji, vaikai)	36	45	50	47	48

2020 metais apgyvendinimo paslaugos krizių centre buvo teikiamos 16 šeimų, jose esantiems 22

suaugusiems asmenims ir 26 vaikams. Priežastys, dėl kurių buvo teikiamos apgyvendinimo paslaugos: smurtas artimoje aplinkoje, žalingas alkoholio vartojimas, būsto problemos, pagalba globos sistemą palikusiam jaunuoliui, tėvų socialinių, buitinių, kasdieninių, tėvystės įgūdžių stoka, negebėjimas užtikrinti vaikų sveikatos priežiūros paslaugų. Metų pradžioje įsigaliojus Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo pataisoms, 11 šeimų paslaugos buvo teikiamos dėl nustatyto apsaugos poreikio vaikams, taikant laikinąją priežiūrą socialinių paslaugų įstaigoje. Atkreiptinas dėmesys, kad 2020 metais socialinių įgūdžių stokojančioms šeimoms buvo rekomenduojama ir pasirenkama ilgesnės trukmės paslauga ir pagalba krizių centre.

5 pav. **Krizių centre suteiktos paslaugos 2018-2020 metais (šeimų skaičius)**

Su apgyvendinimo paslaugas gaunančiais asmenimis buvo praveisti 148 individualūs pokalbiai, 272 teminiai pokalbiai, vyko 10 bendruomeninių susirinkimų, buvo pradėti (iki visuotinio karantino paskelbimo) grupiniai socialinio darbuotojo gyvenimo įgūdžių užsiėmimai su šeimomis. 14 kartų klientai buvo lydimi į įvairias įstaigas, visais kartais klientai buvo atstovaujami dėl labai silpnų socialinių įgūdžių arba dėl nustatytos protinės negalios. Siekiant vengti didelių susibūrimų, viešojo transporto ir maksimaliai sumažinti susirgimo COVID-19 riziką, transporto organizavimo paslauga buvo teikta net 164 kartus (2019 metais – 38). 516 kartų šeimos naudojos skalbimosi paslauga ir 10 kartų aprūpinimo būtiniaisiais daiktais (drabužių, avalynės) paslauga.

Į darbą su šeima ir pagalbos šeimai planą buvo įtraukiami specialistai, dirbantys centre: krizių centro socialinis darbuotojas, socialinio darbuotojo padėjėjai, socialinis darbuotojas su šeima dirbęs seniūnijoje, atvejo vadybininkai, vaikų dienos centro specialistai (vaikai 7-14 m. buvo įtraukiami į vaikų dienos centro veiklą), dailės terapeutas, vyresnysis socialinis darbuotojas, vedantis smurto mažinimo užsiėmimus, smurtavusiems asmenims, psichologai (individualios psichologo konsultacijos, porų konsultacijos). Į pagalbos šeimai planą įsitraukė priklausomybės ligų konsultantas, vaikų ugdymo įstaigų atstovai, sveikatos įstaigų darbuotojai, išplėstinės klientų šeimos nariai. Vyko bendravimas su Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos Mobiliosios komandos specialistais (kuomet apgyvendinimo paslauga buvo teikiama vaikams ir tik vienam iš tėvų, o su kitu buvo vykdomas mobilios komandos intensyvus 30 d. darbas jo gyvenamojoje vietoje).

Apgyvendinimo krizių centre paslaugos poreikis buvo nustatomas pagal individualias asmens (šeimoms) galimybes, savarankiškumą, gebėjimą palaikyti ryšius su visuomene ir motyvaciją spręsti socialines problemas. Nuo apgyvendinimo paslaugų skyrimo pradžios buvo vykdomas intensyvus šeimos stebėjimas, kurio pagalba buvo sudaromos individualios šeimos dienotvarkės, atitinkančios vaikų poreikius. Kiekvienos šeimos dienotvarkę sudarė kasdienių gyvenimo įgūdžių ugdymas, tėvystės ugdymo praktiniai užsiėmimai su socialiniu darbuotoju ir socialinio darbuotojo padėjėjais, socialinio darbuotojo teminiai pokalbiai, vakariniai užimtumai su socialinio darbuotojo padėjėjais, orientuoti į klientų gebėjimų planuoti ir įtraukti vaikus į bendras veiklas ugdymą, individualios psichologo

konsultacijos, porų konsultacijos, pozityvios tėvystės mokymų programa, dailės terapijos užsiėmimai, karantino metu ypatingas dėmesys buvo skiriamas tėvų gebėjimui užtikrinti vaikų nuotolinį ugdymą ir dalyvavimą pamokose. Dienotvarkės pagalba šeimos pradėjo mokytis planuoti savo laiką, nuoseklus jos laikymasis padėjo formuoti ir įsitvirtinti kasdieninio gyvenimo įgūdžiams: laiku keltis, pusryčiauti, užtikrinti vaikų pasijungimą ir dalyvavimą prie nuotolinių pamokų, tvarkytis bendras ir asmenines erdves, pietauti, užsiimti su vaikais, vakarieniauti, dalyvauti veiklose, kasdieną rūpintis savo higiena ir savitvarka.

Siekiant plėsti bendradarbiavimą su Trakų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuru (toliau – VSB), socialinis darbuotojas krizių centre analizavo temas, kurios aktualios klientams, kontaktavo su VSB dėl priklausomybių ligų konsultanto užsiėmimų, buvo planuojamos sveikos gyvensenos ir žalingų įpročių paskaitos klientams, siekiama įtraukti nepilnamečius asmenis į „Ankstyvosios intervencijos programą“. Tačiau dėl šalyje paskelbto karantino ir įvestų apribojimų įgyvendinti tikslo nepavyko. Todėl siekiant stiprinti asmenų (šeimų) socialinius, buitinius, tėvystės ir kasdienio gyvenimo įgūdžius, socialinis darbuotojas parengė konsultacijų planą ir pagal temas pats vedė grupinius ir individualius užsiėmimus emocijų ir jų atpažinimo, streso ir jo valdymo, aktyvios sveikatos priežiūros, bendravimo su vaikais ir tinkamo reagavimo, savivertės, tėvų įtraukimo į pagalbą vaikams atliekant namų darbus ir dalyvaujant nuotoliniame ugdyme, sveikos gyvensenos, žalingų įpročių, konfliktų valdymo, dienos režimo ir kitomis aktualiomis temomis.

2020 metais, siekiant spręsti priklausomybės alkoholiui problemą, 2 klientai vyko gydytis pagal „Minesotos programą, 1 asmuo gydėsi „Motyvacinėje terapijoje“, 1 asmuo vyko į „Pilnų namų bendruomenę“ ilgalaikę socialines ir psichologines paslaugas teikiančią reabilitaciją, 1 asmuo vyko į „Laisva valia“ ilgalaikę socialines ir psichologines paslaugas teikiančią reabilitaciją, 1 asmuo vyko į „Alfa centras“ ilgalaikę socialines ir psichologines paslaugas teikiančią reabilitaciją. 10 asmenų lankėsi pas gydytoją psichiatrą medikamentiniam gydymuisi, 3 asmenys lankė AA nuotolinius užsiėmimus.

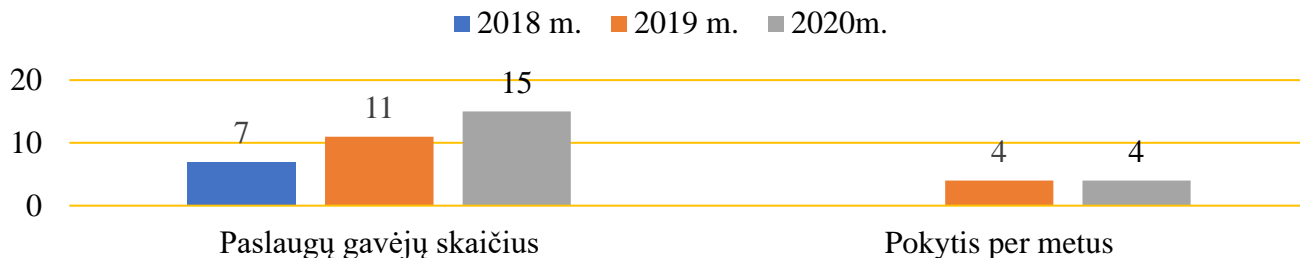
2020 metais daug dėmesio buvo skiriama klientų sveikatos priežiūrai. Nuo apgyvendinimo teikimo pradžios klientai buvo skatinami kreiptis į sveikatos priežiūros įstaigas dėl profilaktinių arba probleminių vaikų ir savo pačių sveikatos patikrų, tokios rekomendacijos buvo įtraukiamos į pagalbos plano priemonės. Klientai buvo skatinami ir nukreipiami apsilankyti pas gydytojus odontologus, šeimos gydytojus, moteris pas gydytojus akušerius – ginekologus, gydytojus okulistus ir kitus specialistus. Krizių centre vyko kompiuterinių įgūdžių raštingumo užsiėmimai: pagal individualius gebėjimus klientai buvo mokomi įjungti kompiuterį, susikurti gyvenimo aprašymą, elektroninį pašta, tikrinti ugdymo įstaigų elektroninius dienynus, rasti informaciją interneto naršyklėje, registruotis pas gydytojus, perkelti ir siųsti duomenis iš mobilaus telefono į kompiuterį ir kitų aktualių veiksmų. Didelis dėmesys buvo skiriamas tėvų gebėjimams užsiimti tinkama veikla su kūdikiais ir vaikais iki 3 metų amžiaus. Buvo stiprinamos tėvų žinios apie vaikų raidos etapus ir poreikius, užsiėmimų metu buvo taikomi lavinamieji žaidimai ir veikla, atitinkanti kūdikio/vaiko amžių. Daug dėmesio buvo skiriama klientų finansinių įsiskolinimų problematikai. Buvo teikiama tarpininkavimo paslauga bendraujant su antstolių įstaigomis, siekiant padėti klientams susiplanuoti dalinius skolų mokėjimus ir tvarką.

4 tikslas. Telkti smurtą artimoje aplinkoje patiriančias moteris, siekiant suteikti emocinį palaikymą.

<i>Tikslui pasiekti išskelti uždaviniai</i>	<i>Pasiekti rezultatai</i>	
4.1. Plėtoti savipagalbos moterims grupę.	36 procentais padidintas pagalbos gavėjų skaičius.	
Vykdam Trakų rajono savivaldybės strateginį veiklos planą pasiekti rezultatai		
<i>Vertinimo kriterijus</i>	<i>Planas</i>	<i>Pasiektas rezultatas</i>
Patenkintų prašymų socialinėms paslaugoms dalis tarp bendro pateiktų socialinėms paslaugoms prašymų skaičiaus (proc.)	96	100
Klientų poreikius atitinkančių socialinių paslaugų teikimas (proc.)	97	100

Savipagalbos grupės tikslas – telkti smurtą artimoje aplinkoje patiriančias moteris, siekiant suteikti emocinį palaikymą. Grupės veikla siekiama motyvuoti pripažinti smurto artimoje aplinkoje problemą, teikti emocinį palaikymą, skatinti pačias moteris ieškoti sprendimų smurto problemai spręsti.

Paslaugas gavo moterys, patyrusios ar kurioms kyla pavojus patirti psichologinę, fizinę ar seksualinę, ekonominę prievartą, smurtą artimoje aplinkoje, išnaudojimą prekybai žmonėmis:

6 pav. **Pagalbą gavusių smurtą artimoje aplinkoje patyrusių moterų skaičius 2018-2020 metais**

Užsiėmimai vyko vieną kartą į mėnesį (pirmą mėnesio ketvirtadienį). Prasidėjus karantinui, grupiniai užsiėmimai buvo pakeisti į individualias nuotolines konsultacijas su grupės moderatore.

Pagrindinė pagalbos gavėjų skaičiaus padidėjimo priežastis yra tai, kad atvejo vadybos procese yra identifikuojama daugiau smurto artimoje aplinkoje atvejų. Nuoseklus emocinės paramos grupės veiklos organizavimas ir informavimas apie paslaugą užtikrina pagalbos tęstinumą.

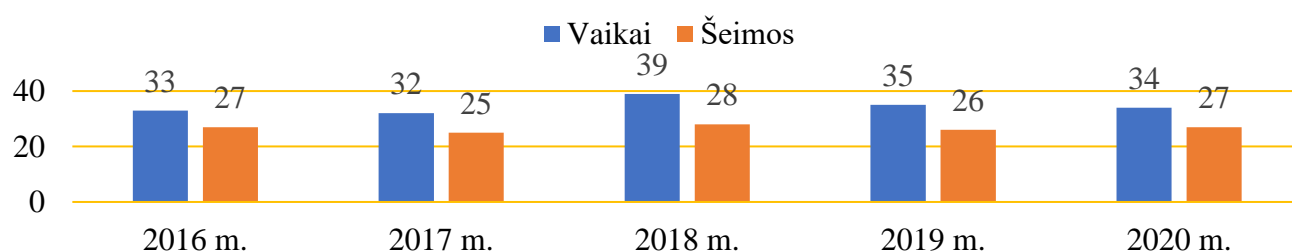
5 tikslas. Gerinti vaikų socializaciją, suteikti socialinę pagalbą vaikui, turinčiam problemų ir sunkumų šeimoje, organizuoti užimtumą.

<i>Tikslui pasiekti išskelti uždaviniai</i>	<i>Pasiekti rezultatai</i>
5.1. Teikti vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugas.	Paslaugos suteiktos 34 vaikams.
5.2. Išlaikyti vaikų dienos centro veiklos tęstinumą ir stabilumą.	Pasiekta, kad per metus nebuvo vaikų, kurie dėl motyvacijos stokos nutrauktų vaikų dienos centro lankymą. Pasiekta, kad 74 proc. dienos centro vaikų lankytojų būrelį (-ius) savo gyvenamojoje vietoje. Dėl visuotinio karantino nepasiekta, kad dienos centrą paliekantys 14 metų amžiaus vaikai gautų tęstines paslaugas savo gyvenamojoje vietoje – jaunimo erdvėse, jaunimo centruose.
5.3. Skatinti socialinę savanorystę.	Įgyta savanorius priimančių organizacijų akreditacija 3 metams. Įvykę esamų savanorių komandos formavimo ir palaikymo užsiėmimai. Įvykę esamų savanorių asmeninių ir savanorystės kompetencijų tobulinimo mokymai. Dėl visuotinio karantino neįvyko įvadiniai ir pagrindiniai naujų savanorių rengimo mokymai.
5.4. Pasiruošti vaikų dienos centro akreditacijai.	Įgyta teisė teikti akredituotą vaikų dienos socialinę priežiūrą.

5.5. Planingai organizuoti vaikų dienos centro veiklą ir vykdyti stebėseną.	1 kartą per dvi savaites įvykę pasitarimai dėl vaikų dienos centro specialistų darbo planavimo ir organizavimo. Parengtas vaikų dienos centro veiklos organizavimo tvarkos aprašas, vaikų įgūdžių ir elgesio vertinimo įrankis.
---	--

Vykdamas Trakų rajono savivaldybės strateginį veiklos planą pasiekti rezultatai		
<i>Vertinimo kriterijus</i>	<i>Planas</i>	<i>Pasiektas rezultatas</i>
Patenkintų prašymų socialinėms paslaugoms dalis tarp bendro pateiktų socialinėms paslaugoms prašymų skaičiaus (proc.)	96	83
Klientų poreikius atitinkančių socialinių paslaugų teikimas (proc.)	97	100

Vaikų dienos centro paslaugos teikiamos 7-14 metų amžiaus vaikams. Centre lankosi probleminių šeimų su kuriomis dirba socialiniai darbuotojai, šeimų kurioms reikalinga pagalba, socialinę paramą gaunančių šeimų vaikai.

7 pav. Dienos centrą lankiusių vaikų skaičius 2016-2020 metais (per metus)

2020 metais prašymus gauti vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugas buvo pateikę 41 vaiko įstatyminiai atstovai, tačiau dėl esamų vietų skaičiaus vaikų dienos centrą lankė 34 vaikai, pagalba buvo teikta 27 šeimoms. Paslauga buvo nutraukta 17 vaikų, iš kurių: 13 dienos centrą lankė laikinai (10 iš 13 minėtų, lankė dienos centrą vasaros stovyklos metu; 3 buvo teikiama intensyvi krizių pagalbos paslauga Krizių centre), 3 lankytojai pakeitė gyvenamąją vietą, 1 lankytojas paslaugų atsisakė tėvų sprendimu, dėl padidėjusio vaiko krūvio skiriamo būrelių lankymui. Vaikų dienos centrą lankančių vaikų vidutinis per mėnesį skaičius 2017 metais – 16, 2018 metais – 18 vaikų, 2019 metais – 21 vaikas, 2020 metai – 17.

6 lentelė. 2020 metais vaikų dienos centre suteiktos paslaugos

<i>Paslaugos pavadinimas</i>	<i>Asmenų skaičius</i>	<i>Kartai</i>
Individualus asmens konsultavimas	34	325
Individualus šeimos konsultavimas	27	311
Informavimas	34	1274
Intensyvi krizių įveikimo pagalba	2	6
Grupiniai socialinio darbuotojo užsiėmimai pagal socialinių įgūdžių ugdymo programą	34	31
Grupiniai užimtumo specialistų užsiėmimai pagal socialinių įgūdžių ugdymo programą	34	74
Aktyvūs užsiėmimai	34	144
Kūrybiniai užsiėmimai	34	72
Gyvenimo įgūdžių ugdymo užsiėmimai	34	163
Sociokultūrinės paslaugos (renginiai, išvykos)	34	25

<i>Paslaugos pavadinimas</i>	<i>Asmenų skaičius</i>	<i>Kartai</i>
Psichologo individualus vaiko konsultavimas	8	
Psichologo individualus šeimos konsultavimas	2	
Psichologo grupiniai užsiėmimai	12	13
Dailės terapijos grupiniai užsiėmimai	19	46
Vaikų dienos centrą lankančių vaikų pavėžėjimas į/iš centrą, vykimasis į ekskursijas	34	1274
Maitinimas	34	1274

Vaikų laisvalaikio užimtumas vaikų dienos centre organizuojamas 5 dienas per savaitę. Vaikai į centrą atvyksta po pamokų (nuo 12:45 val. iki 17:30 val.). Atostogų metu vaikai centre būna nuo 10 val. iki 17:30 val. Atvykę vaikai turi laisvą laiką, ruošia pamokas, valgo pietus, dalyvauja jiems organizuojamuose užsiėmimuose pagal numatytas programas ir planą. Yra dvi vaikų grupės: 1-4 klasėse ir 5-7 klasėse besimokantiems vaikams. Dauguma vaikų, dienos centrą lanko noriai, įvardindami, kad namuose jiems trūksta veiklos, o dienos centre vyksta įvairūs užsiėmimai, atsiranda galimybė leisti laiką su draugais saugioje aplinkoje. Dėl COVID-19 plitimo grėsmės ir visuotinio karantino paskelbimo, nuo 2020 m. kovo 16 d. iki gegužės 29 d. bei nuo 2020 m. spalio 27 d. vaikų dienos centro paslaugos organizuotos nuotoliniu būdu.

Dienos centre vaikams sudaroma galimybė ruošti pamokas kiekvieną dieną. Pagalbą pamokų ruošoje teikia užimtumo specialistai, socialinis darbuotojas, vaikų dienos centro apmokyti savanoriai. Apie vaikų motyvaciją ir sunkumus per pamokų ruošą tėvai nuolat informuojami. Taip pat bendradarbiaujama su tėvais, ieškant sprendimų, kaip padėti vaikui atlikti užduotis. Tų vaikų, kurie atsakingai dalyvauja pamokų ruošoje, pagerėja mokymosi motyvacija ir mokymosi rezultatai. Nuotolinio paslaugų teikimo metu, pagal tėvų išreikštą poreikį, buvo teikiama nuotolinė pagalba vaikams pamokų ruošoje.

Socialinių, kasdienio gyvenimo, kūrybinių ir fizinių įgūdžių ugdymas vyksta įvairiausių užsiėmimų pagalba. Per 2020 metus 6 užsiėmimai buvo skirti taisyklių laikymosi svarbai, 8 praktiniai užsiėmimai buvo skirti vaikų finansinių įgūdžių ugdymui, vyko 8 diskusijos apie saugų elgesį namuose, automobilyje, lauke bei gatvėje, 12 užsiėmimų, kuriais siekiama stiprinti vaikų gebėjimą dirbti komandoje, 4 grupiniai pokalbiai apie pozityvų bendravimą šeimoje ir su draugais, 4 diskusijos, skirtos higienos laikymosi svarbai, 4 užsiėmimai alkoholio ir tabako prevencijos tema, 2 užsiėmimai saugesnio interneto tema, 4 užsiėmimai tradicijų puoselėjimo per skirtingas metų šventes tema, 6 užsiėmimai apie dienotvarkės laikymosi svarbą, laiko planavimą ir efektyvią pamokų ruošą, 3 diskusijos apie tinkamos aprangos pasirinkimą pagal sezoną. Be to, buvo kalbama apie sveiką mitybą ir stalo etiketą, toleranciją, rūpinimąsi savo artimaisiais, pagarbą, patyčias, laisvalaikį, pomėgius, fizinio aktyvumo svarbą, atsakingą vartotojiškumą. Psichologas ir dailės terapeutas grupinių užsiėmimų metu gilino vaikų žinias ir įgūdžius emocijų pažinimo temomis, baimės, sielvarto, nerimo, liūdesio, pykčio valdymo, santykių kūrimo ir palaikymo, savivertės didinimo. Visų užsiėmimų metu, vaikai mokėsi bendrauti, būti mandagiais su kitais, tinkamai reikšti emocijas, spręsti konfliktus, savitvarkos, tvarkingumo, asmens higienos įgūdžių, savarankiškumo, atskleisti asmeninius gebėjimus. Vaikai, reguliariai lankantys dienos centrą tampa labiau disciplinuoti, pradeda laikytis taisyklių, daugiau pasitiki savimi, reiškia pyktį nekenkdami kitiems, moka pagirti kitą, sakyti komplimentus, padidėja atsakomybė ir motyvacija.

Dienos centre per tokias tradicines šventes kaip Velykos, Kalėdos, Užgavėnės, Vaikų ginimo diena, Dienos centro gimtadienis bei lankančių vaikų gimtadieniai, parodoma kaip galima švęsti šventes. Ruošiantis šventėms formuojamas vaikų estetinis skonis, taip pat lavinama vaizduotė, ugdomas vaiko emocinis intelektas, pozityvi patirtis. Deja 2020 metais dienos centre kontaktiniu būdu nebuvo galimybės paminėti Velykų bei Kalėdų švenčių, tačiau vaikams buvo primintos tradicijos, palaikyta šventinė nuotaika, per nuotolines diskusijas, individualius pokalbius, kūrybinius užsiėmimus.

2020 metais vaikų dienos centras tęsė socialinės savanorystės skatinimo veiklas. Reikšmingas įvykis – įgyta savanorių priimančių organizacijų akreditacija 3 metams, kuri suteikia galimybę priimti jaunimo savanoriškos tarnybos savanorius. Vasario mėn. vyko esamų savanorių komandos formavimo ir palaikymo užsiėmimai, kurių metu buvo gilinamos savanorių kompetencijos, sprendžiami aktualūs klausimai susiję su tiksline grupe, su kuria savanoriaujama, stiprinama komanda. Mokymus vedė vaikų dienos centro darbuotojai, tiesiogiai dirbantys su savanoriais. Spalio mėn. vyko esamų savanorių asmeninių ir savanorystės kompetencijų tobulinimo mokymai. Mokymų metu buvo gilinamos savanorių kompetencijos, reflektuojama esama patirtis. Mokymus vedė „Kitokie projektai“ lektorius Artūras Malinauskas, bei dienos centro darbuotojai.

Šeštus metus iš eilės Centras organizavo vaikų dienos vasaros stovyklą. Stovykla vyko nuo birželio 29 iki liepos 24 dienos. Iš viso stovykloje dalyvavo 24 vaikai (7-14 metų amžiaus), iš kurių – 15 reguliariai lankantys vaikų dienos centrą, 9 vaikai lankė laikinai (vasaros atostogų metu). Pagrindinis stovyklos tikslas – organizuoti vaikų, socialinių, kūrybinių, sportinių įgūdžių ugdymą, suteikiant saviraiškos ir laisvalaikio užimtumo galimybes, siekiant užkirsti kelią nusikalstamam elgesiui, gerinant savijautą jų socialinėje aplinkoje. Stovykloje buvo ugdomi vaikų aktyvaus ir kūrybiško laisvalaikio leidimo įgūdžiai, bei komandinio darbo principai: organizuojamos kvadrato, mini futbolo, tinklinio, sportinių estafėčių, žaidimai. Kūrybiniai įgūdžiai buvo ugdomi per keramikos, ugdomosios dailės terapijos ir piešimo užsiėmimus. Vaikai mokėsi dirbti komandoje dalyvaudami protmūšio popietėje, bei kurdami ir repetuodami talentų pasirodymus. Organizuotos sportinės, edukacinės ir pramoginės išvykos: sportinės veiklos ir pramogos A. Gedvilo kaimo turizmo sodyboje, žygis Varnikų pažintiniame take, edukaciniai užsiėmimai Trakų pilyje (edukacinis užsiėmimas „viduramžių karyba“ ir „pasivaikščiojimas su Vytautu Didžiuoju“), kelionė traukiniu ir apsilankymas energetikos ir technikos muziejuje, pažintinė ekskursija po Vilniaus senamiestį, apsilankymas Dalgedų sodyboje (edukacija „piemenavimo tradicijos ir žaidimai), bandelių kepimo edukacija Trakų krašto tradicinių amatų centre, keramikos užsiėmimai Trakų kultūros rūmuose.

Vaikų dienos centras tęsė dalyvavimą neformalaus vaikų švietimo programoje. Centre kiekvieną savaitę vyksta technologijų būrelis „Spalvų dėžutė“, skirta vaikų dienos centrą lankantiems vaikams. Iš viso 2020 metais vyko 72 valandų trukmės 72 užsiėmimai.

Trakų rajono paramos šeimai ir vaikams centro vaikų dienos centras bendradarbiauja su šiomis įstaigomis, organizacijomis:

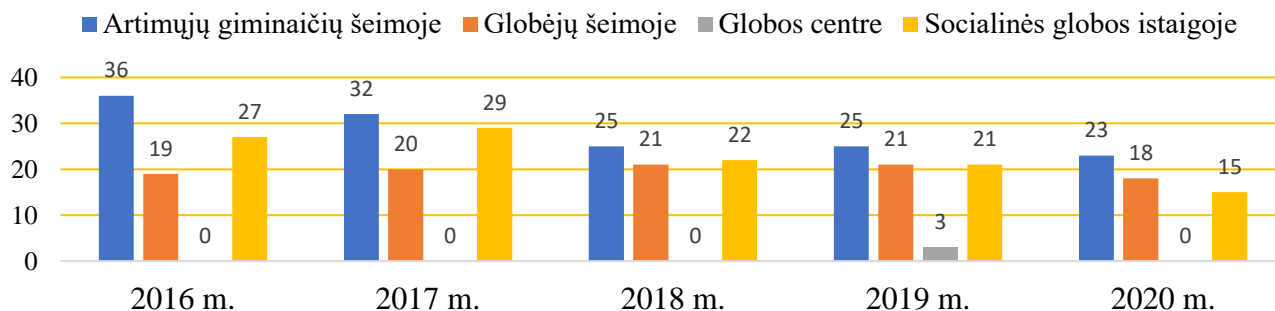
Vaikų dienos centro specialistai bendradarbiavo su ugdymo įstaigų socialiniais pedagogais, klasės auklėtojais, siekiant stebėti vaikų mokymosi rezultatų, lankomumo, elgesio pokyčius, tėvų bendradarbiavimą su mokykla. Buvo tęsiamas bendradarbiavimas su Trakų viešosios bibliotekos vaikų literatūros skyriumi – dienos centrą lankantys lankėsi dvejuose bibliotekos edukaciniuose užsiėmimuose. Tęsiamas bendradarbiavimas su Lentvario „Carito“ vaikų dienos centru „Akimirka“ – vaikai prasmingai leido žiemos atostogas vykdami traukiniu į Lentvarį ir svečiuodamiesi „Akimirkoje“. Vyresnieji dienos centrą lankantys vaikai domėjosi Trakų atviros jaunimo erdvės (TAJE) vykdoma veikla ir gilinosi į užimtumo pasiūlymus, dalyvavo užsiėmime.

Daug dėmesio buvo skiriama abipusiam dienos centro darbuotojų ir kitų Centro specialistų grįžtamajam ryšiui ir bendradarbiavimui. Dienos centras bendradarbiavo su atvejo vadybininkais, seniūnijų socialiniais darbuotojais (vidutiniškai 2-4 kartus per mėnesį, kol išsprendžiama problema), krizių centro darbuotojais (kol yra dienos centrą lankantis klientas 1-3 kartus per savaitę), psichologais (vieną kartą per savaitę dėl individualių konsultacijų su dienos centro klientais ir 1-2 kartą per mėnesį dėl grupinių užsiėmimų), dailės terapeutu (kas savaitę, dėl grupinių užsiėmimų vaikams).

6 tikslas. Užtikrinti, kad visiems globojamiems (rūpinamiems) ir įvaikintiems vaikams bei budintiems globotojams, globėjams (rūpintojams) ir įtėviams ar asmenims, ketinantiems jais tapti, būtų suteikiama reikalinga konsultacinė, psichosocialinė ir kita pagalba siekiant tinkamo vaiko ugdymo ir auklėjimo šeimai artimoje aplinkoje.

<i>Tikslui pasiekti išskelti uždaviniai</i>	<i>Pasiekti rezultatai</i>
6.1. Organizuoti budinčių globotojų, globėjų (rūpintojų), įtėvių paiešką.	Iš dalies įgyvendintos viešinimo plane numatytos priemonės (tik nekontaktinės).
6.2. Vertinti budinčių globotojų, globėjų (rūpintojų), įtėvių pasirengimą globoti (rūpinti), prižiūrėti vaikus, įvaikinti.	Įvykę 2 mokymai pagal GIMK Pagrindinę programą ir 2 pagal GIMK Specializuotą programą. Parengtos 5 teigiamos išvados dėl asmenų pasirengimo vaiko globai, įvaikinimui, budinčio globotojo veiklai.
6.3. Parinkti tėvų globos netekusiems vaikams budintį globotoją, globėją (rūpintoją).	Pateiktos 9 rekomendacijos savivaldybės administracijai dėl globėjo kandidatūros.
6.4. Koordinuoti ir teikti pagalbą budintiems globotojams, globėjams (rūpintojams), įtėviams ir jų prižiūrimiems, globojamiems (rūpinamiems), įvaikintiems vaikams.	Paslaugos suteiktos 66 šeimoje globojamiems ir įvaikintiems vaikams ir jų globėjams, įtėviams.
6.5. Teikti asmens tinkamumo priimti laikinai svečiuotis institucijoje globojamą (rūpinamą) vaiką rekomendacijas.	Pateiktos 5 rekomendacijos dėl socialinės globos įstaigoje globojamo (rūpinamo) vaiko išleidimo laikinai svečiuotis.
6.6. Planingai organizuoti globos centro veiklą ir vykdyti stebėseną.	1 kartą per savaitę įvykę globos atvejų aptarimai. 1 kartą per savaitę įvykę pasitarimai dėl globos centro specialistų darbo planavimo ir organizavimo. Parengti 7 globos centro veiklą reglamentuojantys tvarkų aprašai.

2020 metais Trakų rajono savivaldybėje 10 vaikų buvo nustatyta globa (2019 metais – 12, 2018 metais – 19, 2017 – 17, 2016 – 10), iš jų 7 vaikams globa nustatyta šeimoje ir 3 vaikams socialinės globos įstaigoje.

8 pav. **Glojamų (rūpinamų) vaikų, kuriems globa (rūpyba) nustatyta Trakų rajono savivaldybėje skaičius (metų pabaigoje)**

2020 metais globos centras koordinavo pagalbą ir teikė paslaugas 66 globojamiems (rūpinamiems) ir įvaikintiems vaikams ir 53 budinčių globotojų, globėjų (rūpintojų), įtėvių šeimoms.

Metų pabaigoje globos centras koordinavo 54 atvejus (7 lentelė), iš jų 35 vaikų, kuriems globa nustatyta Trakų rajono savivaldybėje ir 21 vaikas, kuriems globą nustatė kitų miestų ir rajonų savivaldybės.

7 lentelė. **Globos centro paslaugų gavėjų skaičius 2020 metų pabaigoje**

	<i>Budintys globotojai</i>	<i>Globėjai</i>	<i>Globėjai artimieji giminaičiai</i>	<i>Globėjai (vaiko laikinoji globa tėvų prašymu)</i>	<i>Įtėviai</i>
Vaikų skaičius	0	21	33	0	0
Šeimos	2	17	24	0	0

Paslaugas globos centre teikė globėjų ir įtėvių rengimo specialistai (Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos atestuoti asmenys), globos koordinatoriai ir psichologas, prirėikus buvo pasitelkiami kiti Centro specialistai.

Globėjų ir įtėvių rengimo specialistai 2020 metais vedė mokymus pagal Pagrindinę globėjų (rūpintojų), budinčių globotojų, įtėvių, bendruomeninių vaikų globos namų darbuotojų mokymo ir konsultavimo programą (toliau – GIMK) dviem grupėms (mokymuose dalyvavo 16 asmenų) ir pagal Specializuotą GIMK programą dviem grupėms (mokymuose dalyvavo 11 asmenų). Tarnybos atestuoti asmenys parengė 5 teigiamas išvadas dėl asmens pasirėngimo globoti (rūpinti), įvaikinti vaiką, vykdyti budinčio globotojo veiklą. 5 asmenims parengė rekomendacijas dėl tinkamumo laikinai priimti svečiuotis institucijoje globojamą vaiką.

Globos centro specialistai teikė socialinę, psichologinę, kitą konsultacinę pagalbą įtėviams, globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams ir jų šeimose augantiems vaikams bei kartu gyvenantiems šeimos nariams patys arba tarpininkavo, nukreipė į išorę, t. y. pas kitus Centro specialistus arba kitas įstaigas (8 ir 9 lentelės).

8 lentelė. **Pagalba įtėviams, globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams 2020 metais (kartai)**

<i>Pagalba įtėviams ir globėjams</i>	<i>Budinčiam globotojui</i>	<i>Globėjui</i>	<i>Globėjui artimam giminaičiui</i>	<i>Norintiems įvaikinti, globoti vaiką</i>	<i>Įtėviams</i>	<i>Kitiems šeimos nariams</i>
Globos koordinatoriaus paslaugos	42	71	202	8		11
Intensyvi pagalba krizių atveju		11	17			
Psichologo konsultacija	4	15	5			6
Psichologo konsultacija (nukreipta į išorę)				1		
Tarnybos atestuoto asmens konsultacija		15	16	23	3	
Tarnybos atestuoto asmens informavimo paslauga	6	15	7	28	8	
Socialinio darbuotojo paslaugos (nukreipta į išorę)	6	44			41	
Bendradarbiavimas su biologiniais tėvais, susitikimų organizavimas			1			

<i>Pagalba tėvams ir globėjams</i>	<i>Budinčiam globotojui</i>	<i>Globėjui</i>	<i>Globėjui artimam giminaičiui</i>	<i>Norintiems įvaikinti, globoti vaiką</i>	<i>Įtėvams</i>	<i>Kitiems šeimos nariams</i>
Budinčio globotojo vaiko priežiūros, globėjo (rūpintojo) globos kokybės vertinimas	3		2			
Kitos suteiktos paslaugos ir pagalba		16		6	5	
Kitos suteiktos paslaugos ir pagalba (nukreipta į išorę)	13	8	4	2	20	
Iš viso:	74	195	254	68	77	17

Globos centro psichologas taip pat vedė 6 savitarpio pagalbos grupes, kuriose dalyvaudavo 5 globėjai (rūpintojai), budintis globotojas.

9 lentelė. Pagalba įvaikintiems, glojamiems ir budinčių globotojų prižiūrimiems vaikams 2020 metais (kartai)

<i>Paslaugos, pagalba vaikui</i>	<i>Budinčio globotojo šeimoje</i>	<i>Globėjo šeimoje</i>	<i>Globėjo artimo giminaičio šeimoje</i>	<i>Įvaikintas vaikas</i>	<i>Globos institucijoje glojamas vaikas</i>	<i>Kitiems šeimos nariams</i>
Sudarytas individualus pagalbos vaikui planas		2	11			1
Globos koordinatoriaus paslaugos	7	16	126			1
Socialinio darbuotojo pagalba (nukreipta į išorę)	34	57	1	42		
Psichologo konsultacija	3	24	27	9	9	4
Psichologo konsultacija (nukreipta į išorę)	11	4	9	7		1
Tarnybos atestuoto asmens konsultacija		1	9			
Kitos suteiktos paslaugos	6	2	4		4	
Kitos suteiktos paslaugos (nukreipta į išorę)	120	115	1	124		
Iš viso:	181	221	188	182	13	7

Kaip ir kituose Centro padaliniuose, globos centre didelė dalis paslaugų buvo organizuojamos nuotoliniu būdu COVID-19 pandemijos.

7 tikslas. Stiprinti šeimų psichologinį atsparumą bei psichikos sveikatą, padėti klientams atgauti dvasinę darną bei gebėjimą gyventi ir mokytis, teikti efektyvią kompleksinę pagalbą šeimai.

<i>Tikslui pasiekti išskelti uždaviniai</i>	<i>Pasiekti rezultatai</i>
7.1. Teikti psichologinio konsultavimo paslaugas.	Įvykusios 341 individualios suaugusių asmenų konsultacijos.

	Įvykusios 239 individualios vaikų konsultacijos. 14 konsultuojamų vaikų tėvams suteiktos 18 konsultacijų (rekomendacijų). Įvykusios 10 porų konsultacijų. Įvykusios 8 šeimų konsultacijos.
7.2. Vesti dailės terapijos užsiėmimus.	Įvykę 29 individualūs užsiėmimai vaikams. Įvykę 144 užsiėmimai suaugusiems asmenims. Įvykę 65 užsiėmimai grupėse.
7.3. Vesti grupinius užsiėmimus ir mokymus.	Įvykę 8 grupinių tėvystės ugdymo ir stiprinimo mokymų užsiėmimai krizių centre.
7.4. Teikti pagalbą centro darbuotojams.	Parengta metodinė medžiaga, skirta socialinių darbuotojų kompetencijoms apie vaikų auklėjimą ugdyti. 52 kartus konsultuoti 27 Centro specialistai.

Centro psichologai konsultuoja suaugusius asmenis ir vaikus, turinčius psichologinių sunkumų; konsultuoja asmenis poroje, turinčius tarpusavio nesutarimų; konsultuoja šeimas, turinčias natūralios šeimos raidos, sutrikusių santykių, vaikų auklėjimo ir ugdymo sunkumų; veda grupinius tėvystės ugdymo ir stiprinimo mokymus. Dailės terapeutas veda dailės terapijos individualius ir grupinius užsiėmimus vaikams ir suaugusiems; įgyvendina prevencinę programą – veda grupinius psichoedukacinius ir dailės terapijos užsiėmimus vaikų dienos centro vaikams, dailės terapijos užsiėmimus Centro darbuotojams. Specialistai gerina psichologinį klimatą organizacijoje, teikdami rekomendacijas ir konsultacijas Centro vadovams bei darbuotojams; vykdo socialinių darbuotojų švietimą.

2020 metais psichologai konsultavo 62 asmenis – 23 vaikus ir 34 suaugusiuosius (2019 metais – 70, 2018 metais – 63, 2017 metais – 98, 2016 metais – 77). Iš jų 23 buvo Lentvario seniūnijos gyventojai, 20 – Trakų seniūnijos, 4 – Aukštadvario seniūnijos, 3 – Onušio seniūnijos, 2 – Rūdiškių seniūnijos, 1 – Paluknio seniūnijos, 1 – Senųjų Trakų seniūnijos, 8 – laikinai krizių centre gyvenantys asmenys.

10 lentelė. Psichologinės konsultacijos 2016-2020 metais

	2020 m.		2019 m.		2018 m.		2017 m.		2016 m.	
	Klientų skaičius	Sesijų skaičius	Klientų skaičius	Sesijų skaičius	Klientų skaičius	Sesijų skaičius	Klientų skaičius	Sesijų skaičius	Klientų skaičius	Sesijų skaičius
Individualus konsultavimas	57	580	52	462	47	398	86	492	70	387
Vidutiniškai konsultacijų vienam klientui	10,2		8,8		8,4		5,7		6,8	
Šeimos konsultavimas	1	8	9	56	11	38	6	41	1	9
Vidutiniškai konsultacijų vienam klientui	8		6,2		3,4		6,8		8	
Porų konsultavimas	4	10	9	46	5	31	6	20	6	6
Vidutiniškai konsultacijų vienam klientui	2,5		5,1		6,2		3,3		1	

2020 metais dailės terapijos užsiėmimai vyko Aukštadvario (dalyvavo 10 asmenų), Lentvario (dalyvavo 10 asmenų), Trakų (dalyvavo 7 asmenys), Senųjų Trakų (dalyvavo 7 asmenys), Rūdiškių (dalyvavo 4 asmenys) ir Paluknio (dalyvavo 1 asmuo) seniūnijose bei krizių centre (dalyvavo 6 asmenys).

11 lentelė. Dailės terapijos užsiėmimai 2018-2020 metais

	2020 m.		2019 m.		2018 m.	
	Klientų skaičius	Sesijų skaičius	Klientų skaičius	Sesijų skaičius	Klientų skaičius	Sesijų skaičius
Individuali dailės terapija suaugusiems	27	144	8	48	5	15
Grupinė dailės terapija suaugusiems	2	12	4	10	0	0
Ugdomoji dailės terapija vaikams	25	75	6	33	7	9
Dailės terapija šeimai	3*	7	14*	120	7*	36
Iš viso:	57	238	32	211	19	60

* šeima kaip vienetas

Iki visuotinio karantino paskelbimo Centro psichologas vedė tėvystės gebėjimų ugdymo ir stiprinimo grupinius mokymus krizių centre. Iš viso įvyko 8 užsiėmimai vieną kartą per savaitę.

2020 metais psichologų komanda daug dėmesio skyrė psichologinio klimato organizacijoje gerinimui ir pagalbai Centro darbuotojams. Krizių centro ir vaikų dienos centro specialistai buvo konsultuojami grupėmis, iš viso vyko 7 supervizijos, kuriose dalyvavo 10 Centro darbuotojų. Esant poreikiui, darbuotojai buvo konsultuojami ir individualiai, iš viso 6 darbuotojai konsultavosi 22 kartus. Darbuotojai dažnai kreipėsi norėdami pasitarti dėl klientų, apsiukeisti svarbia informacija. Dailės terapijos užsiėmimuose Centro socialiniai darbuotojai buvo mokomi per patyrimą atpažinti savo stipriąsias ir silpnąsias puses, pažinti savo, kitų ribas ir jų neperžengti, pamatyti situacijos visumą ir įžvelgti galimybes jai keistis tinkama kryptimi, 8 socialiniams darbuotojams buvo pravestos 24 individualios dailės terapijos sesijos. Buvo organizuota informacinė paskaita socialiniams apie dailės terapijos paslaugą ir jos naudą klientam, kurioje dalyvavo 27 specialistai.

2020 metais psichologų komanda baigė rengti metodinę medžiagą pozityvios tėvystės temomis, kuri skirta socialiniams darbuotojams darbui su šeimomis. 31 temoje pateikta teorinė medžiaga, praktiniai patarimai „Ką daryti?“, „Kaip daryti?“, „Ko nedaryti?“, praktinių užsiėmimų pavyzdžiai, naudinga literatūra.

2020 metais psichologinės pagalbos teikimą koregavo visuotinio karantino paskelbimas ir kontaktinių paslaugų ribojimai. Būtiniais atvejais individualios konsultacijos vyko Centre, tačiau didesnioji dalis konsultacijų vyko nuotoliniu būdu, grupiniai užsiėmimų karantino laikotarpiu buvo sustabdyti.

Paskelbus visuotinį karantiną, psichologų komanda nuotoliniu būdu siūlė emocinę paramą ne tik Centro paslaugų gavėjams, bet visiems Trakų rajono gyventojams:

Trakų rajono paramos šeimai ir vaikams centras
Paskelbė Aušra Lu · 2020 m. kovo 18 d. · 🌐

#paslaugos #emocinėParama

Administracijos direktoriaus Dariaus Kvedaravičiaus iniciatyva, subūrėme psichologų komandą, kuri nuotoliniu būdu gali konsultuoti Trakų rajono gyventojus. Kviečiame konsultuotis nurodytais kontaktais 📞 📧

Karantino laikotarpiu teikiame psichologinę pagalbą Trakų rajono gyventojams. Psichologų kontaktai:

Lina Noreikienė,
mob. 8 620 79 703, el. p. lnoreikiene@trakuseimoms.lt;
Renata Grudzinskiene,
mob. 8 611 12 183, el. p. r.grudzinskiene@trakuseimoms.lt;
Kristina Valkauskiene,
mob. 8 620 71 637, el. p. k.valkauskiene@trakuseimoms.lt;
Virginija Šilauskiene,
mob. 8 698 79 485, el. p. v.silauskiene@trakuseimoms.lt

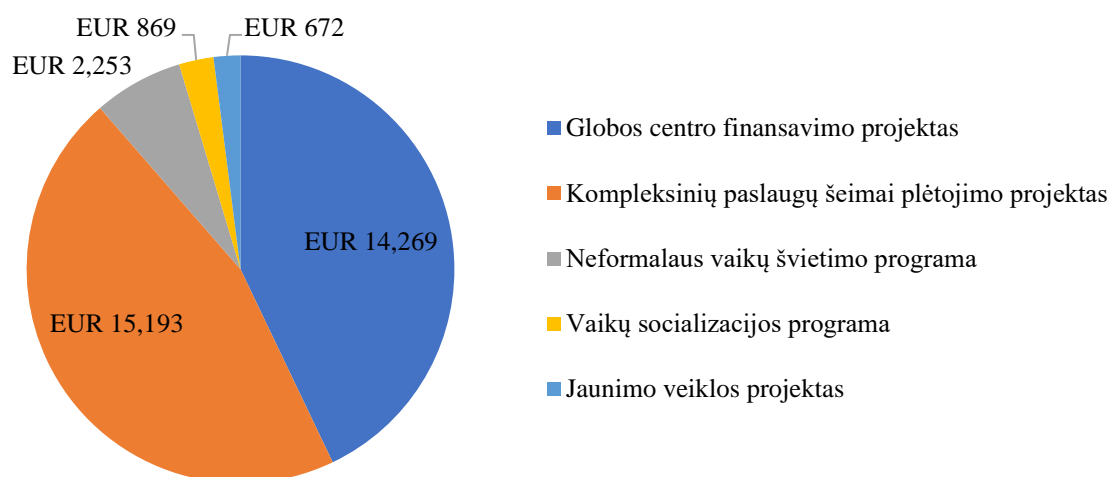

4 505 Pasiękti žmonės 292 Įtraukimai [Paryškinti skelbimą](#)

9 pav. Skelbimo dėl psichologinės pagalbos karantino laikotarpiu pavyzdys

8 tikslas. Vykdyti projektinę ir kitą veiklą.	
<i>Tikslui pasiekti išskelti uždaviniai</i>	<i>Pasiekti rezultatai</i>
8.1. Vykdyti esamus (pradėtus vykdyti) projektus	<p>Iš dalies pasiekti projekto „Kompleksinių paslaugų šeimai plėtojimas Trakų rajone“ veiklos „Paslaugų teikimo ir informacinių iniciatyvų koordinavimas ir organizavimas“ numatyti stebėsenos / fiziniai rodikliai.</p> <p>Įvykdytos projekte „Vaikų gerovės ir saugumo didinimas, paslaugų šeimai, globėjams (rūpintojams) kokybės didinimas bei prieinamumo plėtra“ numatytos veiklos.</p>
8.2. Rengti paraiškas naujiems projektams.	<p>Vaikų socializacijos programoje „Nuotykių vasara“ dalyvavo 24 vaikai.</p> <p>Jaunimo veiklos projekte „Nuspalvinkim gyvenimą kartu“ dalyvavo 10 jaunų (14-29 m.) žmonių.</p> <p>Vaikų neformalaus švietimo programoje „Spalvų dėžutė“ dalyvavo 16 vaikų.</p> <p>Projekte „Vaikai – svajojantys ir tikintys stebuklais 2020“ dalyvavo 227 vaikai.</p>
8.3. Organizuoti Centro tradicinius renginius.	<p>Renginys „Šeimų pietūs“ neįvyko dėl visuotinio karantino.</p> <p>Renginys „Šeimų sporto šventė“ neįvyko dėl visuotinio karantino.</p> <p>Įgyvendintos visos numatytos Globėjų savaitės veiklos.</p>

2020 metais Centras vykdė du tęstinius projektus, finansuojamus Europos Sąjungos fondų lėšomis, įgyvendino vaikų neformalaus švietimo programą, parengė, gavo Trakų rajono savivaldybės finansavimą ir įgyvendino vaikų socializacijos programą bei jaunimo veiklos projektą. Iš viso projektams ir programoms gauta ir panaudota 33256, 82 Eur:

10 pav. Projektų ir programų finansavimas 2020 metais

2018-2021 metais Centras ir VšĮ Trakų švietimo centras įgyvendina projektą „Kompleksinių paslaugų šeimai plėtojimas Trakų rajone“, finansuojamą Europos Sąjungos fondų lėšomis. Projekto tikslas – sudaryti sąlygas šeimai gauti kompleksiskai teikiamas paslaugas, užtikrinant paslaugų prieinamumą kuo arčiau šeimos gyvenamosios vietos, padėti šeimai įveikti iškilusius sunkumus ir krizes. Centras vykdo projekto veiklas: „Paslaugų teikimo koordinavimas“ ir „Informacinių iniciatyvų organizavimas“.

2020 m. metais kompleksinių paslaugų šeimoms teikimą koregavo visuotinio karantino paskelbimas ir kontaktinių grupinių užsiėmimų draudimas.

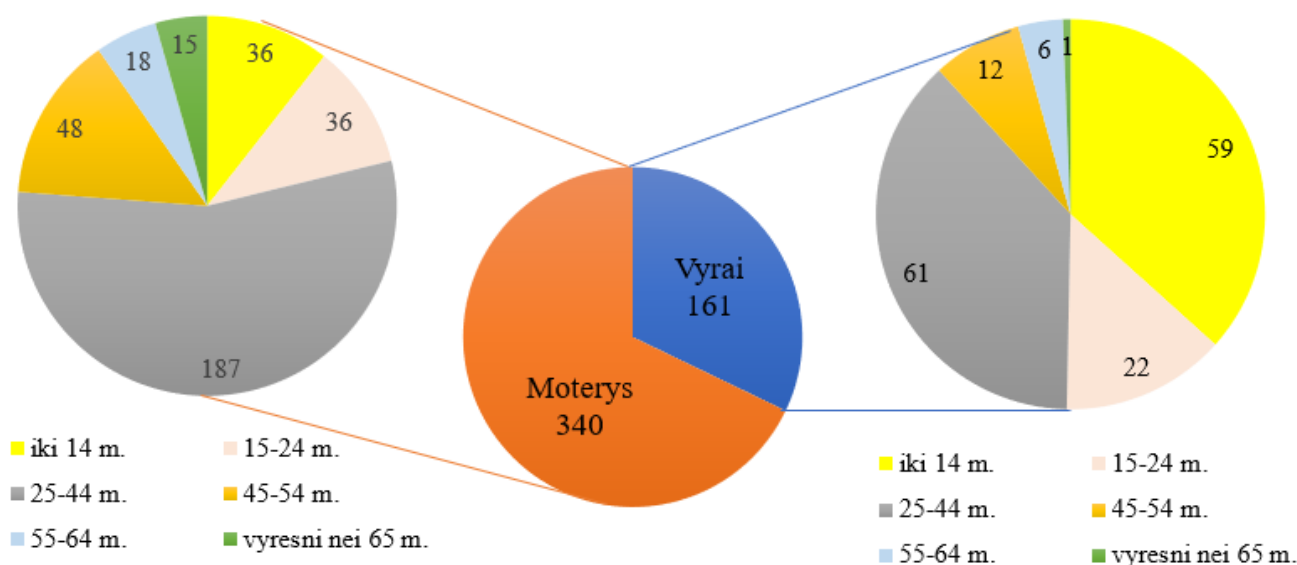
12 lentelė. Projekto dalyvių skaičius veiklose pagal planuotas ir pasiektas reikšmes iki 2020-12-31

<i>Veiklos pavadinimas</i>	<i>Planuota reikšmė (iki 2021-12-31)</i>	<i>Pasiekta reikšmė</i>
1.1.1. Paslaugų teikimo ir informacinių iniciatyvų koordinavimas bei organizavimas	252	500
1.1.2. Psichosocialinė pagalba	176	231
1.1.2.1. Individualios konsultacijos	156	156
1.1.2.2. Grupinės konsultacijos	176	75
1.1.3. Šeimos įgūdžių ugdymas ir sociokultūrinės paslaugos	208	137
1.1.3.1. Šeimų stiprinimo užsiėmimai	192	112
1.1.3.2. Šeimos gyvenimui reikalingų įgūdžių stovyklos	80	57
1.1.4. Pozityvios tėvystės mokymai	176	141
1.1.4.1. Pozityvios tėvystės įgūdžių lavinimas	144	86
1.1.4.2. Užsiėmimai būsimoms mamoms ir tėčiams	112	55

2020 metais individualios psichologo konsultacijos vyko Aukštadvario, Grendavės, Onušio, Rūdiškių, Lentvario, Trakų seniūnijose. Šalyje paskelbus karantiną, dalis konsultacijų vyko nuotoliniu būdu. Grupinės konsultacijos vyko Lentvario ir Senujų Trakų seniūnijose, iš viso buvo surinktos 2 dalyvių grupės. Šeimų stiprinimo užsiėmimai vyko 2 grupėms Trakų seniūnijose (paskalbus karantiną, šeimos stiprinimo užsiėmimai nevyko). Šeimos gyvenimui reikalingų įgūdžių stovykla buvo organizuojama Lentvario seniūnijoje. Pozityvios tėvystės įgūdžių lavinimo mokymai vyko: 1 grupė nuotoliniu būdu, 2 grupės kontaktinės Lentvario seniūnijoje. 2 užsiėmimų grupės būsimoms mamoms ir tėčiams vyko Trakų seniūnijoje (1 iš jų – nuotoliniu būdu).

Informacija apie projekto veiklas buvo viešinama interneto svetainėse www.paslaugosseimoms.lt, www.trakuseimoms.lt, www.trakai.lt, www.traku-zeme.lt, Centro feisbuke. Kiekvienai renkamai užsiėmimų grupei feisbuke buvo kuriamas renginys, keliami dienos pranešimai. Buvo sukurtas vaizdo reportažas, rodytas BTV ir INFO TV televizijų laidoje „Lietuvos hipokratas“ (2020-10-24). Dėl pozityvios tėvystės užsiėmimų buvo kontaktuojama su mokyklų socialiniais pedagogais, administracijomis.

Nuo projekto įgyvendinimo pradžios iš viso veiklose dalyvavo 501 dalyvis:

11 pav. Projekto dalyviai 2018-2020 metais pagal lytį ir amžių

2019-2022 metais Centras įgyvendina projektą „Vaikų gerovės ir saugumo didinimas, paslaugų šeimai, globėjams (rūpintojams) kokybės didinimas bei prieinamumo plėtra“ (10 pav. vadinamas Globos centro finansavimo projektu), finansuojamą Europos socialinio fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis. Projekto tikslas – įveikinti globos centrą Trakų rajono savivaldybėje, padidinti jo teikiamų paslaugų prieinamumą ir kokybę. Projekto lėšomis globos centre įsteigtos 1 globos koordinatoriaus ir 0,5 psichologo pareigybės. Darbuotojų vykdoma veikla ir pasiekti rezultatai pateikti 6 tikslo įgyvendinimo rezultatų aprašymo dalyje.

Pentkus metus Centras teikė Trakų rajono savivaldybei paraišką vaikų socializacijos programos veiklai iš dalies finansuoti. Programos „Nuotykių vasara“ (vaikų vasaros dienos stovykla) tikslas – organizuoti vaikų socialinių, kūrybinių, sportinių įgūdžių ugdymą, suteikiant saviraiškos ir laisvalaikio užimtumo galimybes, siekiant užkirsti kelią nusikalstamam elgesiui, gerinant savijautą jų socialinėje aplinkoje. Programos veiklos buvo organizuojamos nuo birželio 29 d. iki liepos 24 d. Iš viso stovykloje dalyvavo 24 vaikai (7-14 metų amžiaus). Projekto lėšos panaudotos vaikų edukacinėms ir pramoginėms išvykoms organizuoti, priemonėms aktyviems žaidimams įsigyti.

Ketvirtus metus Centras vykdo jaunimo projektą „Nuspalvinkim gyvenimą kartu“, kasmet iš dalies finansuojamą Trakų rajono savivaldybės. Projekto tikslai: skatinti jaunus žmones dalyvauti visuomeninėje veikloje, stiprinti su jaunimu dirbančius specialistus; apmokėti naujus savanorius, suteikiant galimybę po mokymų tapti Centro savanoriais; didinti jaunimo užimtumą, iniciatyvumą, motyvaciją, socialinį atsakingumą, asmenines ir savanorystės kompetencijas. Kiekvienais metais projekto lėšos naudojamos vykdyti projekto viešinimo ir jaunuolių savanorystės skatinimo veiklas bei vykdyti dviejų dienų trukmės kontaktinius patirtinius mokymus spalio-lapkričio mėn. Tačiau 2020 metais dėl sparčiai didėjančių COVID-19 atvejų skaičiaus ir rekomendacijų, įvertina rizika tolimesniam infekcijos plėtimuisi, buvo priimtas sprendimas atšaukti savanorių rengimo mokymus (juos perkelti į 2021 metus) ir, gavus savivaldybės pritarimą, vykdyti esamų savanorių kompetencijų stiprinimo mokymus, kurie įvyko spalio mėn. Mokymų metu buvo gilinamos savanorių kompetencijos, reflektuojama esama patirtis. Mokymus vedė „Kitokie projektai“ lektorius Artūras Malinauskas. Projekte iš viso dalyvavo 10 jaunų (14-29 m.) žmonių, iš jų 4 projekto vykdytojai ir 6 savanoriai.

2020 metais Centras dalyvavo neformalaus vaikų švietimo programoje. Centre devynis mėnesius kiekvieną savaitę vyko technologijų būrelis „Spalvų dėžutė“, skirtas vaikų dienos centrą lankantiems vaikams. Būrelio tikslas – tenkinti vaikų pažinimo, lavinimosi ir saviraiškos poreikius, padėti jiems tapti aktyviais visuomenės nariais. Iš viso įvyko 72 valandų trukmės 72 užsiėmimai. Finansavimas gautas 16 vaikų.

2020 metais respublikinio projekto „Vaikų svajonės“ organizatoriai nutraukė veiklą. Todėl Centras savarankiškai įgyvendino projektą „Vaikai – svajojantys ir tikintys stebuklais 2020“, kuriame dalyvavo Trakų rajono vaikai. Lapkričio-gruodžio mėnesiais socialiniai darbuotojai rinko vaikų svajones ir tarpininkavo jas įgyvendinant. Iš viso buvo įgyvendintos 227 vaikų (0-18 metų) svajonės iš 122 šeimų. Svajonės buvo tokios, kokias įvardino vaikai. Vaikų svajones rinko ir užrašė 18 socialinių darbuotojų. Papildomai 4 vaikai gavo biuro kėdes, 2 vaikai naujas lovas, 1 vaikas rašomąjį stalą, 3 šeimos gavo finansinę paramą po 200 eurų, 18 šeimų buvo suruošti šventiniai maisto paketai. Gruodžio mėnesį į projektą įsitraukė Judesio studija „ŠA“, kurios vadovė Austėja siuntė kalėdinio šokio judesius (filmukus) ir nuotoliniu būdu mokė vaikus šokti.

2020 metais dėl visuotinio karantino nebuvo organizuojami tradiciniai Centro renginiai: „Šeimų pietūs“, skirti švęsti tarptautinę šeimos dieną, ir „Šeimų sporto šventė“, skirta švęsti tarptautinę vaikų gynimo dieną.

2020 metais Centras pirmą kartą organizavo savaitės trukmės veiklą, skirtą minėti Globėjų dieną bei atkreipti visuomenės dėmesį į vaikų globą, ciklą. Lietuvoje kiekvieną pirmąjį liepos sekmadienį minima Globėjų diena. Šią datą Seimas įrašė į Lietuvos Respublikos atmintinų dienų įstatymą. Globėjų dienos ir vaikų globos iniciatyvai palaikyti Centro feisbuke buvo pakeistas viršelis, profilio nuotrauka, sekėjai skatinami užsidėti ant savo profilių nuotraukų šventinį rėmelį, visą savaitę kiekvieną dieną skelbiamos žinutės apie Globėjo dieną, globą šeimoje. Birželio 29–liepos 3 d. kiekvieną Trakų rajono globėją (rūpintoją), budintį globotoją aplankė ir pasveikino, įteikdami mero padėką ir dovanėles, Trakų rajono savivaldybės atstovai. Liepos 3 d. buvo surengtas renginys „Globėjų kelias“. Į šventę buvo kviečiami vaikai ir juos auginantys globėjai (rūpintojai), tėviai, tėvai. Atvykusios šeimos („piratai“) buvo kviečiami leisti į interaktyvią ir pažintinę kelionę bei surasti lobį, o kartu ir stiprinti savo tarpusavio ryšius, aplankyti pačias įsimintiniausias, istorines Trakų miesto vietas, drauge praleisti laiką. Kol vyko lobių paieškos, „Maisto manijos“ pievelėje Vilniaus dailės akademijos studentės kūrė paveikslą „Momentas“, kuris buvo įteiktas Centrai. Jis tapo įvaikinimo ir globos šeimoje simboliu Trakų rajone. Vėliau paveikslas bus eksponuojamas rajono įstaigose ir organizacijose, siekiant atkreipti Trakų rajono gyventojų dėmesį į tėvų globos netekusių vaikų įvaikinimo ir globos šeimoje galimybę. Galiausiai lobių skrynią atvėrusius dalyvius, organizatorius, savanorius ir svečius vaišino restoranas „Maisto manija terasa“. Liepos 5 d. Trakų rajono bažnyčiose buvo aukojamos mišios už globėjus (rūpintojus), tėvius, Centro darbuotojus ir jų šeimas.

12 pav. Globėjo dienos renginys Trakuose (2020-07-03)

9 tikslas. Taikyti priemones, siekiant didesnio darbuotojų lojalumo, darbo efektyvumo, kryptingo tikslų siekimo bei kitų faktorių, lemiančių sėkmingą Centro ilgalaikę perspektyvą.	
<i>Tikslui pasiekti iškelti uždaviniai</i>	<i>Pasiekti rezultatai</i>
9.1. Atlikti Centro darbuotojų kasmetinį veiklos vertinimą.	Vertinta 32 darbuotojų veikla.
9.2. Sudaryti sąlygas darbuotojų kompetencijai tobulinti.	Darbuotojai kompetencijas tobulino ~1800 ak. val.
9.3. Aprūpinti darbuotojus asmeninėmis apsaugos priemonėmis.	Darbuotojai aprūpinti asmeninėmis apsaugos priemonėmis pagal patvirtintą darbuotojams nemokamai išduodamų asmeninių apsaugos priemonių sąrašą.
9.4. Gerinti darbo sąlygas darbuotojų darbo vietose.	Įrengtos 2 konsultavimo patalpos Lentvaryje.

Atnaujintos socialinių darbuotojų darbo vietos Lentvaryje.

Ataskaitą parengė
Trakų rajono paramos šeimai ir vaikams centro
direktorė Loreta Oliškevičienė